

**KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A. Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
HAZIRLANAN KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Sınırlı Olumlu Görüş

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, "Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanağı" paragrafında belirtilen hususun etkileri hariç olmak üzere ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS'lere") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanağı

Şirket, 2018 ve 2019 yılları içinde sermaye artışlarına katılmak suretiyle Industria Italiana Autobus'da ("IIA") bulunan toplam yatırım tutarını 26.926.649 TL'den 78.634.649 TL'ye çıkartmıştır. 22 Nisan 2019 tarihinde IIA'nın %28,59'luk hisse alımı tamamlamıştır. TFRS 3 'ün gerektirdiği doğrultuda alıma konu olan şirketin değerinin belirlenmesi ve satın alım fiyatının ilgili bilanço kalemlerine dağıtılması için bağımsız bir değerlendirme kuruluşu çalışmalara başlamış ancak ilgili çalışma yıl sonu denetim sürecine yetişmemiştir. Bu nedenle 78.634.649 TL'lik geçici şerefiye tutarı finansal tablolarda, finansal yatırımlar kalemi altında gösterilmeye devam edilmiştir. Değerleme çalışmasının bu yılın ilk yarısında bitmesi beklenmekte olup, gerekli düzeltmelerin 30 Haziran 2020 finansal tablolarına yansıtılması hedeflenmektedir (Dipnot 3).

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS'lere") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, sınırlı olumlu görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmemekteyiz. Tarafımızca; "Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanağı" bölümünde açıklanan konuya ilave olarak aşağıda açıklanan konular kilit denetim konuları olarak belirlenmiş ve raporumuzda bildirilmiştir.

3) Kilit Denetim Konuları (devamı)

Kilit Denetim Konuları	
Garanti Karşılığı Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarında 46.797.128 TL garanti karşılığı bulunmaktadır. Grup, satışı gerçekleşen araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca garanti hizmeti sağlamaktadır. Grup, her bir araç için geri dönüş olasılıklarını, tamir bakım giderlerini ve geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderleri göz önünde bulundurarak tahminde bulunmakta ve konsolide finansal tablolara garanti karşılık tutarını yansıtmaktadır. Söz konusu garanti karşılığı bakiyeleri, konsolide finansal tablolar bir bütün olarak dikkate alındığında önemleri ve tutarların belirlenmesiyle ilgili yöntemlerin tahminlere dayanması dolayısıyla tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. (Dipnot 2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti ve Dipnot 15'te ilgili karşılıklara ilişkin açıklamalar sunulmuştur.)	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı Garanti karşılıkları için uyguladığımız denetim prosedürlerinin detayı aşağıdaki gibidir: Denetim prosedürleri, Grup'un uyguladığı hesaplama yönteminin ve muhasebeleştirme sürecinin anlaşılması, hesaplamalarda kullanılan verinin doğruluğu ve geçmiş yıl beklentileri ile gerçekleşen giderlerin uyumuna ilişkin detay çalışmaların örneklem metoduyla test edilmesi, söz konusu araçlara ilişkin sözleşmelerin kontrol edilmesi, araç modellerine göre değişen garanti sürelerinin ve karşılık vadelerinin kontrolü ve yönetimin tahmin ve varsayımlarının doğruluğunun değerlendirilmesini içermektedir. Cari yıl içerisinde gerçekleşen garanti giderlerinin doğru bir şekilde muhasebeleştirildiği, kar veya zarar tablosu hesapları ile kontrol edilmiştir. Ayrıca dönem içerisinde gerçekleşen ve iptal edilen karşılıklar örneklem metoduyla ilgili dokümanlar karşılaştırılarak test edilmiştir. Buna ek olarak, "Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar" Dipnotu, TMS 37 kapsamında tarafımızca değerlendirilmiştir.
Aktifleştirilen Geliştirme Maliyetleri Grup'un 31 Aralık 2019 itibarıyla toplam 222.084.186 TL tutarında aktifleştirilen geliştirme giderleri bulunmaktadır. 2019 yılı içerisinde aktifleştirilen geliştirme gideri 68.970.435 TL tutarındadır. İlgili giderlerin 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolardaki payı, geliştirme giderlerine konu olan projeler ve yönetimin ilgili projelerle ilgili gelecekte ekonomik fayda sağlamasının mümkün olduğuna dair tahminlerinin önemi dolayısıyla, tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. (Dipnot 2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti'nde aktifleştirilen geliştirme maliyetlerine ilişkin açıklamalar ve Dipnot 12'de aktifleştirilen geliştirme giderlerinin detayı sunulmuştur.)	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı Geliştirme giderlerinin aktifleştirilmesine ilişkin denetim prosedürlerimiz, Grup'un aktifleştirmeye ilişkin muhasebe politikalarının değerlendirilmesi, aktifleştirmeye konu olan proje giderleri, projelerle ilgili gelecek beklentilerinin ve değer düşüklüğü süreçlerinin incelenmesinden oluşmaktadır. Denetim prosedürlerimiz gereği, Grup yönetiminden aktifleştirmeye konu projelere ilişkin ileriye dönük karlılık çalışmaları alınmış ve yönetimin geçmiş değerlendirmelerinin gerçekleşmeleri ile geleceğe dönük tahminleri tarafımızca kontrol edilmiştir. Proje ömürleri ile ilgili olarak mühendislik ve proje yöneticileri ile görüşülmüştür. Dönem giderleri örneklem yoluyla test edilmiş ve ilgili projelerin aktifleşmiş olan maliyetlerinin geri kazanılabilirliği değerlendirilmiştir. Ayrıca, "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" Dipnotunda yer alan açıklamaların yeterliliği, TFRS kapsamında tarafımızca değerlendirilmiştir.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekarlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (devamı)

- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 6 Mart 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Özkan Yıldırım'dır.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Özkan Yıldırım, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 6 Mart 2020

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6-100
DİPNOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-7
DİPNOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	8-41
DİPNOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR VE İŞLETME BİRLEŞMELERİ	42-44
DİPNOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	45-47
DİPNOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	48-51
DİPNOT 6 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	51-53
DİPNOT 7 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR	53-54
DİPNOT 8 DİĞER ALACAKLAR	54
DİPNOT 9 STOKLAR	54
DİPNOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	55
DİPNOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	56-59
DİPNOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	59-61
DİPNOT 13 KIRALAMA İŞLEMLERİ	61
DİPNOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	61-62
DİPNOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR	62-63
DİPNOT 16 TAAHHÜTLER	64-65
DİPNOT 17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	66-67
DİPNOT 18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	67
DİPNOT 19 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	68-69
DİPNOT 20 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	69-70
DİPNOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	70-72
DİPNOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	72
DİPNOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER	73
DİPNOT 24 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	74
DİPNOT 25 FİNANSMAN GİDERLERİ	74
DİPNOT 26 DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ	75-76
DİPNOT 27 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	76-80
DİPNOT 28 PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)	80
DİPNOT 29 TÜREV ARAÇLAR	81-82
DİPNOT 30 FİNANSAL ARAÇLAR	82-86
DİPNOT 31 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	86-97
DİPNOT 32 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	98-99
DİPNOT 33 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	99
DİPNOT 34 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	100
DİPNOT 35 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	100

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş Geçmiş Dönem 31 Aralık 2018
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		1.300.368.086	1.035.696.081
Nakit ve Nakit Benzerleri	35	47.238.953	82.769.148
Finansal Yatırımlar	30	2.465.708	48.225.635
Ticari Alacaklar		855.940.460	522.505.326
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	383.951.625	197.805.746
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	471.988.835	324.699.580
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		64.382.157	42.386.884
<i>Finans Sektörü Faaliyetlerinden İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>	7	64.382.157	42.386.884
Diğer Alacaklar		99.213	73.732
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	8	99.213	73.732
Türev Araçlar	29	44.867.703	29.102.154
Stoklar	9	124.280.288	184.366.071
Peşin Ödenmiş Giderler	10	14.946.349	21.973.731
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	27	1.720.158	738.891
Diğer Dönen Varlıklar	18	144.427.097	103.554.509
Duran Varlıklar		1.235.582.188	1.324.188.952
Finansal Yatırımlar	30	150.612.827	98.904.827
Ticari Alacaklar		-	84.373.034
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	-	84.373.034
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		85.880.403	136.195.638
<i>Finans Sektörü Faaliyetlerinden İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>	7	85.880.403	136.195.638
Türev Araçlar	29	89.735.406	87.306.462
Maddi Duran Varlıklar	11	467.628.209	561.416.085
Kullanım Hakkı Varlıkları	2.4	663.950	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	12	235.455.284	195.607.116
<i>Şerefiye</i>		10.644.658	-
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		224.810.626	195.607.116
Peşin Ödenmiş Giderler	10	443.464	539.557
Ertelenmiş Vergi Varlığı	27	90.974.223	100.075.978
Diğer Duran Varlıklar	18	114.188.422	59.770.255
TOPLAM VARLIKLAR		2.535.950.274	2.359.885.033

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş Geçmiş Dönem 31 Aralık 2018
	Dipnot Referansları		
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		1.376.060.307	1.242.154.323
Kısa Vadeli Borçlanmalar	30	904.833.663	380.706.236
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	30	145.984.469	501.725.031
Kiralama İşlemlerinden Kısa Vadeli Borçlar	2.4	487.028	-
Ticari Borçlar		229.845.353	247.332.650
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	5	12.775.009	24.038.648
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	6	217.070.344	223.294.002
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	17	6.865.670	5.798.965
Türev Araçlar	29	14.183.181	9.249.620
Ertelenmiş Gelirler	10	14.729.588	63.932.923
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	27	157.128	174.775
Kısa Vadeli Karşılıklar		46.451.956	29.469.392
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin			
Kısa Vadeli Karşılıklar	17	3.147.112	2.864.688
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	15	43.304.844	26.604.704
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	18	12.522.271	3.764.731
Uzun Vadeli Yükümlülükler		496.354.546	790.166.839
Uzun Vadeli Borçlanmalar	30	446.296.457	725.051.509
Kiralama İşlemlerinden Uzun Vadeli Borçlar	2.4	294.773	-
Türev Araçlar	29	-	16.061.827
Uzun Vadeli Karşılıklar		49.593.355	35.728.260
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin			
Uzun Vadeli Karşılıklar	17	33.199.743	21.279.033
Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	15	16.393.612	14.449.227
Ertelenmiş Gelirler	10	169.961	13.325.243
ÖZKAYNAKLAR		663.535.421	327.563.871
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		669.164.910	327.563.871
Ödenmiş Sermaye	19	900.000.000	600.000.000
Sermaye Düzeltme Farkları	19	22.585.778	22.585.778
Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye katkısı		5.305.130	5.305.130
Paylara İlişkin Primler/İskontolar		6.778.544	6.165.231
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak		145.890.647	192.030.952
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları		153.912.990	198.484.656
Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş			
Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları		(8.022.343)	(6.453.704)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş		1.496.339	(24.885.359)
Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler			
Yabancı Para Çevrim Farkları		1.496.339	704.585
Nakit Akış Riskinden Korunma Kayıpları		-	(25.589.944)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	19	1.045.086	1.045.086
Geçmiş Yıllar Zararları		(431.961.126)	(451.295.277)
Net Dönem Karı / (Zararı)		18.024.512	(23.387.670)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(5.629.489)	-
TOPLAM KAYNAKLAR		2.535.950.274	2.359.885.033

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2019 DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş 1 Ocak- 31 Aralık 2018
	Dipnot Referansları		
Hasılat	20	1.704.291.496	1.441.587.850
Satışların Maliyeti (-)	20	(1.416.644.647)	(1.224.801.604)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar		287.646.849	216.786.246
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı	20	177.836.871	241.606.076
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	20	(150.262.560)	(178.582.522)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		27.574.311	63.023.554
BRÜT KAR		315.221.160	279.809.800
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(56.743.391)	(47.101.954)
Pazarlama Giderleri (-)	21	(63.460.120)	(83.190.637)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	21	(9.518.695)	(9.284.865)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	102.422.343	117.984.842
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(29.937.030)	(30.834.473)
ESAS FAALİYET KARI		257.984.267	227.382.713
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	23	83.364.405	70.024.308
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	23	(2.827.069)	(354.994)
FİNANSMAN GİDERLERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		338.521.603	297.052.027
Finansman Giderleri (-)	25	(313.796.056)	(334.154.984)
VERGİ ÖNCESİ KAR / (ZARAR)		24.725.547	(37.102.957)
Vergi (Gideri) / Geliri		(4.421.510)	13.715.287
Dönem Vergi Gideri	27	(2.145.272)	(476.986)
Ertelenmiş Vergi (Gideri)/Geliri	27	(2.276.238)	14.192.273
DÖNEM KARI/(ZARARI)		20.304.037	(23.387.670)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		2.279.525	-
Ana Ortaklık Payları		18.024.512	(23.387.670)
Pay Başına Kazanç / (Kayıp) (1 TL hisse başına)	28	0,0298	(0,0390)
DİĞER KAPSAMLI (GİDERLER) / GELİRLER:			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(1.568.639)	44.850.786
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	11	-	51.074.697
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları Vergi Etkisi	27	-	(7.811.477)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	17	(1.960.799)	1.984.458
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları Vergi Etkisi	27	392.160	(396.892)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		26.381.698	(21.025.454)
Yabancı Para Çevrim Farkları	26	791.754	488.881
Riskten Korunma Kayıpları	26	32.807.621	(27.582.481)
Riskten Korunma Kayıpları Vergi Etkisi	27	(7.217.677)	6.068.146
Diğer Kapsamlı Gelirler		24.813.059	23.825.332
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		45.117.096	437.662
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı:		45.117.096	437.662
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		2.279.525	-
Ana Ortaklık Payları		42.837.571	437.662

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2019 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2019	Bağımsız Denetimden Geçmiş Cari Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dipnot Referansı			
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(19.224.079)	47.702.860
Dönem Karı/(Zararı)		20.304.037	(23.387.670)
Dönem Net Zararı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		275.375.611	232.704.127
- Amortisman ve İtfâ Gideri İle İlgili Düzeltmeler	2,4-11-12	60.814.437	53.083.445
- Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler		2.481.629	5.316.616
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	6-21-22	2.079.935	4.046.089
- Stok Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	9	401.694	1.270.527
- Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler		50.000.014	40.157.454
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	17	11.979.240	7.773.348
- Diğer Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	15	38.020.774	32.384.106
- Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler		172.423.444	87.871.232
- Faiz Gelirleri İle İlgili Düzeltmeler	22-23	(25.181.733)	(38.401.482)
- Faiz Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	22-25	197.605.177	126.272.714
- Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler		74.296.137	118.053.998
- Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları İle İlgili Düzeltmeler		(11.128.266)	(55.607.375)
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları İle İlgili Düzeltmeler	25	(11.128.266)	6.503.410
- Gerçeğe Uygun Değer Kazançları İle İlgili Diğer Düzeltmeler	30	-	(62.110.785)
- Vergi (Gelir)/Gideri İle İlgili Düzeltmeler	27	4.421.510	(13.715.287)
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler	23	(77.933.294)	(2.455.956)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		(286.116.450)	(142.410.210)
- Ticari Alacaklardaki (Artış) /Azalış İle İlgili Düzeltmeler		(244.386.701)	(69.604.954)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Artış		(193.940.630)	(157.879.371)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki (Artış)/Azalış		(50.446.071)	88.274.417
- Stoklardaki Azalış/(Artış) İle İlgili Düzeltmeler		75.152.633	(75.769.116)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış		1.317.849	(70.468.774)
- Ticari Borçlardaki (Azalış)/Artış İle İlgili Düzeltmeler		(60.685.893)	57.279.096
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki (Azalış)/Artış		(11.263.639)	16.006.024
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki (Azalış)/Artış		(49.422.254)	41.273.072
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki (Azalış)/Artış		(57.514.338)	16.153.538
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		9.563.198	66.906.247
- Alınan Faiz	22	22.577.691	24.867.532
- Ödenen Faiz	22	(25.649.392)	(16.374.541)
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	17	(1.736.905)	(1.481.297)
- Vergi Ödemeleri	27	(3.708.302)	(1.041.102)
- Diğer Nakit Çıkışları	15	(20.270.369)	(25.173.979)
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		55.397.873	(68.417.145)
- Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		146.728.083	6.822.844
- Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	11	(32.652.514)	(43.593.507)
- Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12	(13.567.584)	(7.499.180)
- Alınan Faiz	23	2.604.042	2.924.399
- Başka İşletmelerin Paylarının Edinimi İçin Yapılan Nakit Çıkışları	30	(47.714.154)	(27.071.701)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(70.429.619)	86.752.842
- Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri		716.939.433	437.199.411
- Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(839.181.787)	(233.230.624)
- Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(22.911.054)	(6.272.926)
- Sermaye Artışı	19	300.613.313	-
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları Geri Ödemelerinden Nakit Çıkışları		(67.000.000)	(20.000.000)
- Ödenen Faiz		(158.889.524)	(90.943.019)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		(34.255.825)	66.038.557
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		(1.274.370)	488.881
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		(35.530.195)	66.527.438
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	35	82.769.148	16.241.710
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	35	47.238.953	82.769.148

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. ("Şirket") Bursa'da, Türkiye'de kurulmuştur. Şirket'in adresi Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi (HOSAB), Sanayi Caddesi, 16225, Nilüfer-Bursa'dır.

Bağlı bulunduğu grup: Kıraca Holding A.Ş.

İşlem gördüğü borsa: Borsa İstanbul Yıldız Pazar

Şirket, Türkiye'de her nevi oto montaj ve karoseri tesisleri kurmak, kurulmuş olanları satın almak, bunlara iştirak etmek, karoseri imali için oto ithal etmek, her nevi oto karoseri yapmak ve satmak amacıyla kurulmuştur. Şirket'in faaliyet alanları; çeşitli otomotiv markalarına motorlu araçlar üretmek, ithal ve ihraç etmektir. Aynı kapsamda, otomotiv ana ve yan sanayilerine endüstriyel hizmet vermektir.

Grup'un devam eden faaliyetleri ile ilgili faaliyet alanları ve coğrafi bölümlere göre raporlamanın ayrıntılarına 4. notta yer verilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı 1.088'dır (31 Aralık 2018: 1.061).

Grup'un ana ortağı ile esas kontrolü elinde tutan taraf; Kıraca Holding A.Ş.'dir.

Grup'un bağlı ortaklıklarının, iştirak ve iş ortaklıklarının detayı aşağıda verilmektedir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsalar	Faaliyet Türleri
Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş.	-	Satış pazarlama
Karsan Europe S.R.L.	-	Satış pazarlama
Karsan USA LLC (*)	-	Satış pazarlama
Hervouet Corporate Industry (HCI) (**)	-	Satış pazarlama
Hervouet Corporate Lease (HCL) (**)	-	Satış pazarlama

(*) Şirket, bir taksi modeli projesi ile ilgili olarak ABD'deki yerel otoritelerin düzenleyecekleri ihalelere katılmak amacıyla 26 Nisan 2010 tarihinde merkezi New York, ABD'de tamamı Karsan Otomotiv'e ait kuruluş aşamasında bir sermaye aktarımı gerektirmeyen Karsan USA LLC unvanı ile bir şirket kurmuştur. Şirkete herhangi bir sermaye aktarımı olmamış olup, gayri faal olduğu için konsolide finansal tablolara dahil edilmemiştir.

(**) Şirket, yurtdışı pazarlardaki rekabet gücünü ve verimliliği artırma hedefi çerçevesinde, Fransa'daki pazar payını artırmak ve kamu ihalelerine katılım sağlamak amacıyla, Fransa'daki yerleşik distribütörü Hervouet Corporate Industry'nin sermayesinde %50 oranında pay sahibi olacak şekilde 4.515.280 TL (700.000 Avro) nominal değerli 2.400 adet payı satın almıştır. 2.652.640 TL (400.000 Avro) tutarındaki ilk sermaye ödemesi 17 Haziran 2019 tarihinde ve 1.862.640 TL (300.000 Avro) tutarındaki ikinci sermaye ödemesi ise 31 Temmuz 2019 tarihinde gerçekleşmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

İştirakler	İşlem gördükleri borsalar	Faaliyet Türleri
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	-	Satış ve Distribütörlük
Maas Global OY (*)	-	Ulaşım çözümleri
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) (**)	-	Otobüs üretimi, dağıtımı ve pazarlaması

(*) Şirket, %10,03 oranında ortak olduğu MaaS Global OY'nin 2018 yılı içerisinde sermaye artırımına 903.118 Avro tutarında katılım sağlamıştır. Bu katılım sonrası Grup'un MaaS Global OY'deki ortaklık payı değişmemiş ve %10,03 olarak devam etmiştir.

(**) Şirket, Menarinibus marka araçların üretimini gerçekleştiren Industria Italiana Autobus'un ("IIA") sermayesine, 12 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 21.882.749 TL (3.629.642 Avro) bedel ile katılım göstermiş ve ortaklık payı %5'ten %70'e yükselmiştir. Öte yandan, 29 Ocak 2019 tarihinde düzenlenen IIA Genel Kurul'unda İtalyan devlet kurumu olan INVITALIA S.P.A.'nın orantısız olarak sermaye artışı hakkını kullanması sonucu, Şirket'in IIA'daki ortaklık oranı %28,59'a düşmüştür. Şirket, 2019 yılı içinde yapılan sermaye artışı 8.295.024 Avro bedelinde iştirak ederek IIA'nın sermayesindeki toplam yatırım tutarını 5.129.642 Avro'dan (26.926.649 TL) 11.924.666 Avro'ya (78.634.649 TL) çıkartmıştır. TMS 28'de belirtildiği üzere, işletme tarafından özkaynak yönteminin uygulanmasında, iştirakin elde edilebilen en güncel finansal tabloları kullanılır. Şirket'in 22 Nisan 2019 tarihinde %28,59'luk hisse alımının tamamlandığı Industria Italiana Autobus şirketinin satın almaya baz finansal tablolarının bağımsız bir değerlendirme kuruluşu tarafından değerlendirilmesi ile Şirket'in 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolarında geçici olarak duran şerefiye tutarının düzeltilmesi hedeflenmiş, ancak ilgili çalışmanın yıl sonu denetim çalışmalarına yetişmemesi sebebiyle 78.634.649 TL'lik geçici şerefiye tutarı finansal tablolarda taşınmaya devam edilmiştir.

Ödenecek temettü:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

5 Nisan 2019 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda kar dağıtımı yapılmamasına karar verilmiştir. Dağıtılabilir kar oluşmadığından, cari yıla ilişkin olarak, Grup Yönetimi temettü ödemesi yapılmasını planlamamaktadır.

Finansal tabloların onaylanması:

Finansal tablolar, yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve 6 Mart 2020 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TFRS'ye Uygunluk Beyanı

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

Ayrıca finansal tablolar, KGK tarafından 15 Nisan 2019 tarihinde yayımlanan "TFRS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Finansal tablolar, türev finansal araçların gerçeğe uygun değerinden gösterilmesi ve maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Grup'un geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Cari dönemde Grup, önceki dönem finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

- 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosunda "Ticari Borçlar" içerisinde gösterilmiş olan 1.157.754 TL tutarındaki faktoring borcu, "Kısa Vadeli Borçlanmalar" içerisinde gösterilmiştir.

Ayrıca Grup, Not 2.4'te belirtilen muhasebe politikası değişikliklerine istinaden 1 Ocak 2019 tarihli açılış finansal tablolarını yeniden düzenlemiştir. Bu değişikliklerin etkisi Not 2.4'te verilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İşletmenin Sürekliliği Varsayımı

Konsolide finansal tablolar, Grup'un önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kısa vadeli yükümlülükleri dönen varlıklarını 75.692.221 TL tutarında aşmakta olup, 431.961.126 TL tutarında geçmiş yıllar zararları bulunmaktadır. Grup'un 2019 yılında Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan 64.857.749 TL net defter değerli fabrikasının 145.000.000 TL karşılığında Kök Ziraat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye satılmasından kaynaklı 80.142.251 TL'lik satış karı etkisi hariç tutulduğunda 59.838.214 TL tutarında dönem zararı oluşmaktadır. Bu hususlar, işletmenin sürekliliği üzerinde belirsizliklerin varlığını göstermekle birlikte, Şirket para piyasasından kaynak bulmakta sıkıntı yaşamamaktadır. Buna ilaveten, Şirket'in hakim ortağı Kıraca Holding A.Ş. Şirket'in faaliyetlerini sürdürebilmesi ve finansman yükümlülüklerini yerine getirmesi için gerekli desteği kredi veya sermaye yoluyla sağlamayı taahhüt etmiştir. Şirket yönetimi, kısa vadeli yükümlülükleri içerisinde yer alan kredilerini, tahvil ihracı veya kredi refinansmanı yoluyla uzun vadeli kredilere dönüştürmeyi planlamaktadır. Bunun yanında Şirket, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Şirket 257.984.267 TL esas faaliyet karı elde etmiştir. Şirket Yönetimi, bütçe ve tahmin çalışmalarında esas faaliyet karlılığının yanı sıra finansman yükündeki azalma ile birlikte net kârlılıkta da artış beklemektedir. Dolayısıyla işletmenin sürekliliğine ilişkin net işletme sermayesine yönelik bir risk Şirket yönetimi tarafından öngörülmemektedir.

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş.	Satış pazarlama	Türk Lirası	%100	%100
Karsan USA LLC (*)	Satış pazarlama	ABD Doları	%100	%100
Karsan Europe S.R.L.	Satış pazarlama	Avro	%100	%100
Hervouet Corporate Industry (HCI)	Satış pazarlama	Avro	%50	-
Hervouet Corporate Lease (HCL)	Satış pazarlama	Avro	%50	-

(*) Not 1'de detaylı olarak açıklandığı üzere 31 Aralık 2019 tarihli finansal tablolara tam konsolidasyon yöntemi ile dahil edilmemiştir.

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Grup'un mevcut bağlı ortaklığının sermaye payındaki değişiklikler

Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS'ler uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İştirakler ve iş ortaklıklarındaki paylar

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un iştiraklerinin ve iş ortaklıklarının detayları aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	Distribütör	Türk Lirası	%25	%25
Maas Global OY	Ulaşım çözümleri	Avro	%10,03	%10,03
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)	Otobüs üretimi, dağıtımı ve pazarlaması	Avro	%28,59	%70

İştirak Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

İş ortaklığı, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak düzenlemedeki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

Ekteki finansal tablolarda iştiraklerin veya iş ortaklıklarının faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, TFRS 5 standardı uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler veya iş ortaklıkları, maliyet bedelinin iştirakin veya iş ortaklığının net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan, iştirakte veya iş ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin veya iş ortaklığının, Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki payını (özünde Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz. İlave zarar ayrılması ancak Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan yükümlülüğe maruz kalmış olması ya da iştirak veya iş ortaklığı adına ödemeler yapmış olması halinde söz konusudur.

Grup şirketlerinden biri ile Grup'un bir iştiraki arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar, Grup'un ilgili iştirakteki veya iş ortaklığındaki payı oranında elimine edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Grup, cari yıl içerisinde standartlardaki değişikliklerin etkileri nedeniyle muhasebe politikalarında bir takım değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin detayı Not 2.4'te verilmiştir.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları

a) 2019 yılından itibaren geçerli olan değişiklikler ve yorumlar

TFRS 16	<i>Kiralamalar</i>
TFRS Yorum 23	<i>Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler</i>
TMS 28 (Değişiklikler)	<i>İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar</i>
TMS 19 (Değişiklikler)	<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalar'a İlişkin Değişiklikler</i>
2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 3, TFRS 11, TMS 12 ve TMS 23 Standartlarındaki Değişiklikler</i>

TFRS 16 Kiralamalar

TFRS 16 Kiralamalar standardı uygulamasının genel etkileri

TFRS 16, kiralama işlemlerinin belirlenmesi, kiraya veren ve kiracı durumundaki taraflar için muhasebeleştirme yöntemlerine dair kapsamlı bir model sunmaktadır. TFRS 16, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için geçerli olup TMS 17 Kiralama İşlemleri standardı ve ilgili yorumlarının yerine geçmiştir. Grup, TFRS 16 standardını ilk olarak 1 Ocak 2019 tarihinde finansal tablolara alınan ilk uygulamanın kümülatif etkisini dikkate alarak geriye dönük olarak uygulamıştır.

Kiracı muhasebesinin aksine, TFRS 16 önemli ölçüde TMS 17'nin kiraya veren için geçerli hükümlerinin devamı niteliğindedir.

Kiralamanın tanımlanmasındaki değişikliklerin etkisi

Grup, TFRS 16'ya geçişteki kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanarak, 1 Ocak 2019 tarihinden önce imzalanan ve TMS 17 ve TFRS Yorum 4 uyarınca kiralama sözleşmesi olarak değerlendirilen sözleşmelerde TFRS 16 kapsamında yeniden değerlendirme yapmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

Kiralamanın tanımlanmasındaki değişikliklerin etkisi (devamı)

Kiralamanın tanımındaki değişiklik, genel olarak kontrol kavramı ile ilişkilidir. TFRS 16, tanımlanmış varlığın kullanımının müşteri kontrolünde olup olmamasını temel alarak sözleşmenin kiralama mı hizmet sözleşmesi mi olduğunu belirler. Kontrolün, müşterinin aşağıdaki şartlara sahip olması durumunda var olduğu kabul edilir:

- Tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkı; ve
- Tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkı

Grup, TFRS 16’da belirlenmiş kiralama tanımını ve ilgili açıklamaları 1 Ocak 2019’dan itibaren yapılan ya da değiştirilen tüm kiralama sözleşmelerinde (kiralama sözleşmesindeki, kiraya veren ya da kiracı olsa da) uygulamıştır.

Kiracı Muhasebesine Etki

Faaliyet kiralamaları

TFRS 16, Grup’un önceden TMS 17 kapsamında faaliyet kiralamaları olarak sınıflandırılan ve bilanço dışında izlenen muhasebeleştirme yöntemini değiştirmektedir.

TFRS 16’nın ilk uygulanmasında tüm kiralamalar için (aşağıda belirtilenler haricinde) Grup aşağıdakileri yerine getirmiştir:

- a) İlk muhasebeleştirmede, gelecekteki kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçülen kullanım hakkı varlığını ve kira yükümlülüklerini konsolide finansal durum tablolarında muhasebeleştirir;
- b) Kullanım hakkı varlığına ilişkin amortisman giderini ve kiralama yükümlülüklerinden kaynaklanan faiz giderlerini konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirir;
- c) Yapılan toplam ödemenin anapara (finansman faaliyetleri içerisinde sunulan) ve faiz kısmını (işletme faaliyetleri içerisinde sunulan) ayırıştırarak konsolide nakit akışı tablosuna yansıtır.

TMS 17 kapsamında doğrusal yöntemle itfa edilerek kira giderinden düşülen kiralama teşvikleri (bedelsiz kiralama süresi gibi), kullanım hakkı varlıklarının ve kira yükümlülüklerinin bir parçası olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirmiştir.

TFRS 16 kapsamında, kullanım hakkı varlıkları TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü standardına uygun olarak değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Bu uygulama, ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler için finansal tablolarda karşılık ayırmaya ilişkin önceki uygulamanın yerine geçmektedir.

Kısa vadeli kiralamalar (kiralama dönemi 12 ay veya daha az olan) ve düşük değerli varlıkların kiralamalarında Grup, kiralama giderlerini TFRS 16’nın izin verdiği şekilde kiralama süresi boyunca doğrusal olarak muhasebeleştirmeyi tercih etmiştir.

1 Ocak 2019 itibarıyla TFRS 16’nın Grup’un finansal tabloları üzerindeki etkisi “Değişen Muhasebe Politikalarının Etkileri” notunda açıklanmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar (devamı)

Kiracı Muhasebesine Etki (devamı)

Finansal kiralamalar

Finansal kiralama altında muhasebeleştirilen elde tutulan varlıklara ilişkin olarak TFRS 16 ve TMS 17 arasındaki ana fark, kiracı tarafından kiraya verene ödenecek kalıntı değer taahhütlerinin ölçümüne ilişkindir. TFRS 16'ya göre kiraya verenin kira yükümlülüğünü ölçerken kiracı tarafından ödenmesi beklenen kalıntı değer taahhüdünü hesaplamaya dahil etmesini gerektirirken bu durum TMS 17'ye göre ödenmesi beklenen azami tutarın kayıtlara alınması şeklindeydi. Standardın ilk uygulamasında Grup, önceden maddi duran varlıklarda gösterilen kiralama işlemine konu ekipmanları ve finansal borçlarda gösterilen kiralama yükümlülüklerini ayrı bir hesap kaleminde sunmuştur.

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Bu Yorum, gelir vergisi uygulamalarına ilişkin bir belirsizliğin olduğu durumlarda, TMS 12'de yer alan finansal tablolara alma ve ölçüm hükümlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

TMS 28 (Değişiklikler) İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar

Bu değişiklik bir işletmenin, TFRS 9'u iştirakin veya iş ortaklığının net yatırımının bir parçasını oluşturan ancak özkaynak metodunun uygulanmadığı bir iştirakteki veya iş ortaklığındaki uzun vadeli paylara uyguladığını açıklar.

TMS 19 (Değişiklikler) Çalışanlara Sağlanan Faydalar'a İlişkin Değişiklikler

TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar'a İlişkin Değişiklikler, iş ilişkisi sonrasında sağlanan faydalardan (tanımlanmış fayda planları ve tanımlanmış katkı planları olarak ikiye ayrılmaktadır) tanımlanmış fayda planlarında yapılan değişikliklerin, söz konusu tanımlanmış fayda planlarının muhasebeleştirilmesine etkilerini ele almakta olup, TMS 19'da değişiklik yapmıştır.

2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

2015-2017 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar'da, müşterek faaliyette önceden elde tutulan paylar konusunda; TMS 12 Gelir Vergileri'nde, özkaynak aracı olarak sınıflandırılan finansal araçlara ilişkin yapılan ödemelerin gelir vergisi sonuçları konusunda ve TMS 23 Borçlanma Maliyetleri'nde aktifleştirilebilen borçlanma maliyetleri konusunda değişiklikler yapmıştır.

TFRS 16 dışında söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

b) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 17	<i>Sigorta Sözleşmeleri</i>
TFRS 3 (Değişiklikler)	<i>İşletme Tanımı</i>
TMS 1 ve TMS 8 (Değişiklikler)	<i>Önemlilik Tanımı</i>
TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 (Değişiklikler)	<i>Gösterge Faiz Oranı Reformu</i>

TFRS 17 Sigorta Sözleşmeleri

TFRS 17, sigorta yükümlülüklerinin mevcut bir karşılama değerinde ölçülmesini gerektirir ve tüm sigorta sözleşmeleri için daha düzenli bir ölçüm ve sunum yaklaşımı sağlar. Bu gereklilikler sigorta sözleşmelerinde tutarlı, ilkeye dayalı bir muhasebeleştirmeye ulaşmak için tasarlanmıştır. TFRS 17, 1 Ocak 2021 itibarıyla TFRS 4 Sigorta Sözleşmelerinin yerini almıştır.

TFRS 3 (Değişiklikler) İşletme Tanımı

Bir faaliyet ve varlık grubunun ediniminin muhasebeleştirilmesi, söz konusu grubun bir işletme grubu mu yoksa sadece bir varlık grubu mu olduğuna bağlı olarak değiştiği için “işletme” tanımı önemlidir. TFRS 3 İşletme Birleşmelerin standardında yer alan “işletme” tanımı değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklikte beraber:

- Bir işletmenin girdiler ve bir süreç içermesi gerektiği teyit edilerek; sürecin asli olması ve süreç ve girdilerin birlikte çıktıların oluşturulmasına önemli katkıda bulunması gerektiği hususlarına açıklık getirilmiştir.
- Müşterilere sunulan mal ve hizmetler ile olağan faaliyetlerden diğer gelirler tanımına odaklanarak işletme tanımı sadeleştirilmiştir.
- Bir şirketin bir işletme mi yoksa bir varlık grubu mu edindiğine karar verme sürecini kolaylaştırmak için isteğe bağlı bir test eklenmiştir.

TMS 1 ve TMS 8 (Değişiklikler) Önemlilik Tanımı

Önemlilik tanımındaki değişiklikler (TMS 1 ve TMS 8’deki değişiklikler), “önemlilik” tanımını netleştirir ve Kavramsal Çerçeve’de kullanılan tanımı ve standartları revize eder.

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 (Değişiklikler) Gösterge Faiz Oranı Reformu

Bu değişiklikler işletmelerin gösterge faiz oranı reformu sonucu korunan kalemin veya korunma aracının nakit akışlarına dayanak oluşturan gösterge faiz oranının değişmeyeceği varsayımı altında korunma muhasebesinin belirli hükümlerini uygulamaya devam edebileceği konusuna açıklık getirir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 16'nın Grup'un Finansal Tabloları Üzerindeki Etkileri

TFRS 16'nın uygulanmaya başlaması sonucunda 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren muhasebe politikalarında bazı değişiklikler meydana gelmiş olup, finansal tablolara bazı düzeltmeler yapılmıştır. Uygulanan yeni muhasebe politikaları bu notta açıklanmıştır. TFRS 16'nın geçiş hükümleri ile uyumlu olarak, geçmiş yıl finansal tabloları yeniden düzenlenmemiştir. Söz konusu değişikliklerin 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla etkileri aşağıdaki gibidir:

	TL
31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla operasyonel kiralama taahhütleri	4.587.069
İlk uygulanma tarihinde kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak indirgenmiş tutar	4.197.768
(Eksi): doğrusal yöntemle göre giderleştirilen kısa-vadeli kiralamalar	(1.997.551)
(Eksi): doğrusal yöntemle göre giderleştirilen düşük değerli kiralamalar	(494.041)
1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla kiralama yükümlülüğü	1.706.176
Kısa vadeli kiralama yükümlülükleri	108.438
Uzun vadeli kiralama yükümlülükleri	1.597.738

TFRS 16'nın uygulanmasında, Grup, daha önce TMS 17 Kiralamalar standardı kapsamında “faaliyet kiralamaları” olarak sınıflandırılmış olan kiralamalara ilişkin finansal kiralama borçlarını kaydetmiştir. Bu borçlar, geri kalan kira ödemelerinin bugünkü değerinde ölçülmüş ve kiracının 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren alternatif borçlanma oranı kullanılarak indirgenmiştir. 1 Ocak 2019 tarihinde kiralaan borçlara uygulanan ağırlıklı borçlanma oranı %29'dur.

Kayıtlara alınan kullanım hakkı varlıkları, aşağıdaki varlıklar ile ilgilidir:

	31 Aralık 2019	1 Ocak 2019
Araçlar	371.569	1.340.699
Gayrimenkuller	292.381	365.477
Toplam kullanım hakkı varlıkları	663.950	1.706.176

Kullanım hakkı varlıklarına ilişkin, dönem içerisinde 1.094.633 TL amortisman gideri konsolide finansal tablolarda gösterilmiştir (Dipnot 21).

Muhasebe politikasındaki değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihli finansal durum tablosunda aşağıdaki hesapları etkilemiştir.

- Kullanım hakkı varlıkları – 1.706.176 TL tutarında artış
- Kiralama yükümlülükleri – 1.706.176 TL tutarında artış

TFRS 16'nın ilk kez uygulanmasında, Grup standardın izin verdiği aşağıdaki kolaylaştırıcı uygulamaları ve istisnaları kullanmıştır:

- tek bir iskonto oranının oldukça benzer özelliklere sahip bir kiralama portföyüne kullanılması
- önceki dönemde TMS 17 kapsamında ekonomik açıdan dezavantajlı kiralama sözleşmelerinin değerlendirilmesinin tekrardan yapılmaması
- 1 Ocak 2019 itibarıyla 12 aydan daha az kiralama süresi olan operasyonel kiralamaların kısa-vadeli kiralamalar olarak muhasebeleştirilmesi
- ilk uygulanma tarihindeki kullanım hakkı varlığının ölçümü için ilk direk maliyetlerin hariç tutulması ve;
- kontratın, kontratı uzatma veya sona erdirmeye seçenekleri içerdiği kiralama süresinin belirlenmesinde kullanılması.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Finansal Raporlama Standartları (devamı)

TFRS 16'nın Grup'un Finansal Tabloları Üzerindeki Etkileri (devamı)

Grup ayrıca bir sözleşmenin olup olmadığını veya ilk uygulanma tarihinde bir kiralama yapmayı değerlendirmemeyi seçmiştir. Bunun yerine, geçiş tarihinden önce girilen sözleşmeler için Grup, TMS 17 ve TFRS Yorum 4'ü uygulayarak yapılan değerlendirmeleri devam ettirmiştir.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiği anda muhasebeleştirilir:

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Hasılat

Hasılat, aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Grup, müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirerek, söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verdiği her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlemektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için, edim yükümlülüğünün zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği sözleşme başlangıcında belirlenir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır.

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe, bu edim yükümlülüğüne tekabül eden işlem bedelini hasılat olarak konsolide finansal tablolarına kaydeder. Mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) mal veya hizmet devredilmiş olur.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Grup, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

Hyundai Motor Company ("HMC") projesi kapsamındaki araç satışları

Grup, HMC projesi kapsamında üretilen araçlara ilişkin hasılatı, HMC ürün kabul prosedürlerini tamamladığında ve araçlar HMC veya HMC'nin ilişkili taraflarına teslim edildiği zaman finansal tablolarına yansıtır. Bunun yanı sıra, yıllık üretimin, sözleşmede belirlenmiş planlanmış üretim adetlerinin altında kalması durumunda Grup'un HMC'den tazminat talep etme hakkı vardır. Grup, yıl içinde hak kazandığı tazminat tutarlarını sözleşmede belirtilen kriterlere göre hesaplamakta ve TFRS 15 kapsamında hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolarda gelir tahakkuku olarak muhasebeleştirilmektedir (Dipnot:6).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat (devamı)

Karsan markalı araçların satışları

Grup, kendi markası olan araçlara ilişkin hasılatı, yukarıda belirtilen politikaya uygun olarak satış anında konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmektedir.

Uzatılmış garanti ve bakım hizmeti satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup, ürettiği ürünler için kanunlar tarafından zorunlu kılınan yasal sürelerin bitişinden başlayan dönemler için garanti taahhüdü ve bakım hizmeti satışı yapmaktadır. Verilen ek taahhütlerin fiyatı, satılan ürünlerden ayrı olarak, sözleşme içerisinde taahhüt edilen farklı bir hizmet olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Grup, uzatılmış garanti satışları ve bakım hizmetleri nedeniyle verilecek hizmeti ayrı bir edim yükümlülüğü olarak muhasebeleştirilmektedir.

Otobüs satışları (İhaleler)

Grup, kamu (belediye) ihaleleri kapsamındaki ihale hasılatını, otobüslerin teslimatları gerçekleştiği zaman konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirir. Grup, ihaleler kapsamında 5 yıllık satış sonrası bakım ve onarım hizmeti sağlamakta olup, söz konusu hizmetlerin maliyeti ile ilgili olarak konsolide finansal tablolarda bakım ve onarım karşılığını hasılatı ile eş zamanlı muhasebeleştirir.

Finans sektörü faaliyetleri

Finans sektörü faaliyetleri, Grup'un TFRS 16 - "Kiralamalar" standardı kapsamında kiralayan durumunda olduğu finansal kiralama işlemlerini içermektedir.

HMC ile imzalanan sözleşme koşullarını, "TFRS Yorum 4 - Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" ("TFRS Yorum 4") kapsamında değerlendirmiştir. Bu kapsamda;

- (a) Anlaşma koşullarının yerine getirilmesi Grup tarafından finanse edilen yatırıma bağlıdır.
- (b) Anlaşma, yatırımın kullanım hakkını HMC'ye devretmiştir.
- (c) Yatırım ve yatırım vasıtasıyla üretilen ürünler üzerindeki kontrol hakkı tamamen HMC'ye devredilmiştir.
- (d) Yatırıma ilişkin yapılacak kira ödemeleri, anlaşma kapsamındaki diğer ödemelerden ayrıştılabilmektedir.

Sonuç olarak, Grup yukarıda belirtilen koşulları dikkate alarak, söz konusu yatırımları, tüm risklerin HMC'ye devredildiği finansal kiralama işlemi şeklinde sınıflandırmıştır.

Finansal kiralamada, kiralama konusu varlık, net kira yatırımına eşit bir alacak olarak finansal tablolarda izlenir. Finansal kiralama ile ilgili finansman geliri, finansal kiralama kapsamındaki net yatırıma sabit bir dönemsel getiri getirecek şekilde belirlenir. Alınan kira ödemeleri anapara ve kazanılmamış finansman gelirlerini azaltacak şekilde brüt kira yatırımının tutarından düşülür (Dipnot:7). Kazanılmamış finansman geliri, brüt kira yatırımı ile kiralamadaki zımnî faiz oranı üzerinden brüt yatırımın bugünkü değeri arasındaki farktır. Zımnî faiz oranı, kiralamanın başlangıcı itibarıyla, asgari kira ödemeleri ile garanti edilmemiş hurda değer toplamını, kiralanan varlığın gerçeğe uygun değeri ile başlangıç maliyetlerinin toplamına eşitleyen iskonto oranıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat (devamı)

Finans sektörü faaliyetleri (devamı)

Kiralama süresinin başında finansal tablolara yansıtılan satış gelirleri, söz konusu varlığın gerçeğe uygun değeri, ya da, bu değer altındaki olması koşuluyla piyasa faiz oranının kullanılması durumunda hesaplanan ve kiraya veren tarafından elde edilecek asgari kira ödemelerinin bugünkü değeridir. Kiralama süresinin başlangıcı itibarıyla muhasebeleştirilen satış maliyeti, kiralanın varlığın maliyetidir. Grup'un muhasebeleştirdiği satış geliri ile satış maliyeti arasındaki fark satış kârıdır.

Temettü ve faiz geliri:

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

Finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri, Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece kayıtlara alınır. Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değer düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Sabit ve değişken genel üretim giderlerinin bir kısmını da içeren maliyetler stokların bağlı bulunduğu sınıfa uygun olan yöntemle göre ve çoğunlukla ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satış gerçekleştirilmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maddi Duran Varlıklar

Yeniden Değerleme Yöntemi

Üretim ya da mal veya hizmetin verilmesinde veya idari amaçlar için kullanımda tutulan arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değer defter değerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde düzenli aralıklarla yapılır. Grup, Mart 2009 döneminden başlayarak arsalar ile makine, tesis ve cihazlar ve Mayıs 2015 döneminden başlayarak binalar için “yeniden değerlendirme modelini” benimsemiştir. Grup, arsa ve binaları için en son değerlemeyi 10 Aralık 2018 tarihinde yaptırmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Yeniden Değerleme Yöntemi (devamı)

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlemesinden kaynaklanan artış, özkaynaktaki yeniden değerlendirme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden kar veya zarar tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlemesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlemesine ilişkin yeniden değerlendirme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı kar veya zarar tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir. Varlık bilanço dışı bırakılmadıkça, yeniden değerlendirme fonundan dağıtılmamış karlara transfer yapılmaz.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlendirilmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortisman tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kiralama İşlemleri

Kiracı durumunda Grup

Grup, sözleşmenin başlangıcında bir sözleşmenin kiralama sözleşmesi olması ya da kiralama şartlarını içermesi durumunu değerlendirir. Grup, kısa vadeli kiralamalar (12 ay veya daha az süreli kira dönemi bulunan kiralamalar) ve düşük değerli varlıkların kiralaması haricinde kiracısı olduğu tüm kira sözleşmelerine ilişkin kullanım hakkı varlığı ve ilgili kiralama yükümlülüğünü muhasebeleştirmektedir. Kiralanan varlıklardan elde edilen ekonomik faydalarının kullanıldığı zamanlama yapısını daha iyi yansıtan başka bir sistematik temelin bulunmaması durumunda bu kiralamalar için Grup, kira ödemelerini kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile faaliyet gideri olarak muhasebeleştirir.

İlk muhasebeleştirmede kiralama yükümlülükleri, sözleşme başlangıç tarihinde ödenmemiş olan kira ödemelerinin kiralama oranında iskonto edilip bugünkü değeri üzerinden muhasebeleştirilir. Bu oranın önceden belirtilmemiş olması halinde Grup, kendi tespit edeceği alternatif borçlanma oranını kullanır.

Kiralama yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- sabit kira ödemelerinden (özü itibarıyla sabit ödemeler) her türlü kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar;
- bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan değişken kira ödemeleri;
- kiracı tarafından kalıntı değer teminatları altında ödenmesi beklenen borç tutarı;
- kiracının ödeme seçeneklerini makul bir şekilde uygulayacağı durumlarda ödeme seçeneklerinin uygulama fiyatı ve
- kiralama döneminde kiralama iptal hakkının bulunması halinde kiralama iptalinin ceza ödemesi.

Kiralama yükümlülüğü, konsolide finansal durum tablolarında ayrı bir kalem olarak sunulmaktadır. Kiralama yükümlülükleri sonradan kiralama yükümlülüğü üzerindeki faizin yansıtılması için net defter değeri arttırılarak (etkin faiz yöntemini kullanarak) ve yapılan kira ödemesini yansıtmak için net defter değeri azaltılarak ölçülür. Grup, aşağıdaki durumlarda kira yükümlülüğünü yeniden ölçer (ve ilgili kullanım hakkı varlığı üzerinde uygun değişiklikleri yapar):

- Kiralama dönemi veya bir satın alma seçeneğinin uygulanmasının değerlendirilmesinde değişiklik meydana geldiğinde revize iskonto oranı kullanılarak revize kira ödemeleri iskonto edilerek kiralama yükümlülüğü yeniden ölçüldüğünde.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kiralama İşlemleri (devamı)

Kiracı durumunda Grup (devamı)

- Endeks, oran üzerindeki değişiklikler veya taahhüt edilen kalıntı değerdeki beklenen ödeme değişikliği nedeniyle kira ödemelerinde değişiklik meydana geldiğinde ilk iskonto oranı kullanılarak yeniden düzenlenmiş kira ödemelerinin iskonto edilip kiralama yükümlülüğü yeniden ölçüldüğünde (kira ödemelerindeki değişiklik değişken faiz oranındaki değişiklikten kaynaklanıyorsa revize iskonto oranı kullanılır).
- Bir kiralama sözleşmesi değiştirildiğinde ve kiralama değişikliği ayrı bir kiralama olarak muhasebeleştirilmediğinde revize iskonto oranı kullanılarak revize kira ödemeleri iskonto edilip kiralama yükümlülüğü yeniden düzenlenir.

Grup, finansal tablolarda sunulan dönemler boyunca bu tür bir değişiklik yapmamıştır.

Kullanım hakkı varlıkları, karşılık gelen kiralama yükümlülüğünün, kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan kira ödemelerinin ve diğer doğrudan başlangıç maliyetlerinin ilk ölçümünü kapsar. Bu varlıklar sonradan birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek maliyet değerinden ölçülmektedir.

Grup bir kiralama varlığını demonte etmek ve ortadan kaldırmak, varlığın üzerinde bulunduğu alanı restore etmek ya da kiralama koşul ve şartlarına uygun olarak ana varlığı restore etmek için gerekli maliyetlere maruz kaldığı durumlarda TMS 37 uyarınca bir karşılık muhasebeleştirilir. Bu maliyetler, stok üretimi için katlanılmadıkları sürece ilgili kullanım hakkı varlığına dâhil edilir.

Kullanım hakkı varlıkları, ana varlığın kiralama süresi ve faydalı ömründen kısa olanına göre amortisman tabi tutulur. Kiralamada ana varlığın sahipliği devredildiğinde ya da kullanım hakkı varlığının maliyetine göre Grup, bir satın alma seçeneğini uygulamayı planladığında ilişkili kullanım hakkı varlığı, ana varlığın faydalı ömrü üzerinden amortisman tabi tutulur. Amortisman, kiralamanın fiilen başladığı tarihte başlar.

Kullanım hakkı varlıkları, konsolide finansal durum tablosunda ayrı bir kalemde sunulur.

Grup, kullanım hakkı varlıklarının değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını belirlemek için TMS 36 standardını uygular ve tüm belirlenen değer düşüklüğü zararlarını, ‘Maddi Duran Varlıklar’ politikasında belirtildiği üzere muhasebeleştirir.

Bir endeks ya da orana bağlı olmayan değişken kiralar, kiralama yükümlülüğü ve kullanım hakkı varlığının ölçümüne dâhil edilmez. İlişkili ödemeler, bu ödemelere zemin hazırlayan durum veya olayların meydana geldiği dönemde gider olarak muhasebeleştirilir ve kar veya zarar tablosunda ‘Diğer giderler’ kalemine dâhil edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kiralama İşlemleri (devamı)

Kiracı durumunda Grup (devamı)

Kolaylaştırıcı uygulama olarak, TFRS 16 bir kiracıya, kirayla ilişkili olmayan kalemleri ayrı sunmaması ve tüm kiralamaları ve kirayla ilişkili olmayan kalemleri tek bir kiralama sözleşmesi olarak muhasebeleştirilmesi konusunda izin vermektedir. Grup, bu kolaylaştırıcı uygulamayı kullanmamıştır.

Kiralama İşlemleri İçin 31 Aralık 2018 Tarihine Kadar Uygulanan Muhasebe Politikası

Finansal Kiralama İşlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır.

Kiralama - kiracı durumunda Grup

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup'un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Koşullu kiralar oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Faaliyet kiralaması altındaki koşullu kiralar oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırlı ömre sahip olanlar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırsız ömre sahip olanlar maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler (1 -20 yıl).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar (devamı)

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre (1-20 yıl) itfa edilir.

Bilgisayar yazılımlarını geliştirmek ve sürdürmekle ilişkili maliyetler, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir. Kontrolü Grup'un elinde olan, saptanabilir ve kendine özgü yazılım ürünleri ile direkt ilişkilendirilebilen ve bir yıldan fazla süre ile maliyetinin üzerinde ekonomik fayda sağlayacak harcamalar maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilir. Maliyetler, yazılımı geliştiren çalışanların maliyetlerini ve genel üretim giderlerinin bir kısmını da içermektedir.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar– araştırma ve geliştirme giderleri

Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri, üretilen araçların geliştirilmesine yönelik olarak işletme bünyesinde yapılan harcamalardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde oluşturulan maddi olmayan duran varlıklar, Grup'a gelecekte ekonomik fayda sağlamanın mümkün olduğu durumlarda maliyet değerinden aktifleştirilmektedir.

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup/şirket içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınmadıklarında, geliştirme harcamaları oluştukları dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar (devamı)

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan kâr ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık finansal durum tablosu dışına alındığı zaman kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Maddi Duran Varlıklar ve Şerefiye Haricinde Maddi Olmayan Duran Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, her raporlama tarihinde varlıklarında değer düşüklüğü olup olmadığını belirlemek için maddi olan ve olmayan duran varlıklarının defter değerini inceler. Varlıklarda değer düşüklüğü olması durumunda, değer düşüklüğü tutarının belirlenebilmesi için varlıkların, varsa, geri kazanılabilir tutarı ölçülür. Bir varlığın geri kazanılabilir tutarının ölçülemediği durumlarda Grup, varlıkla ilişkili nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarını ölçer. Makul ve tutarlı bir tahsis esası belirlenmesi halinde şirket varlıkları nakit yaratan birimlere dağıtılır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, Grup varlıkları makul ve tutarlı bir tahsis esasının belirlenmesi için en küçük nakit yaratan birimlere dağıtılır.

Süresiz ekonomik ömrü olan ve kullanıma hazır olmayan maddi olmayan duran varlıklar, yılda en az bir kez ya da değer düşüklüğü göstergesi olması durumunda değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Geri kazanılabilir tutar, bir varlığın veya nakit yaratan birimin, satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, bir varlık veya nakit yaratan birimden elde edilmesi beklenen gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değeridir. Kullanım değerinin hesaplanmasında mevcut dönemdeki piyasa değerlendirmesine göre paranın kullanım değerini ve gelecekteki nakit akımları tahminlerinde dikkate alınmayan varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılır.

Bir varlığın (ya da nakit yaratan birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, varlığın (ya da nakit yaratan birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. İlgili varlığın yeniden değerlendirilen tutarla ölçülmediği hallerde değer düşüklüğü zararı doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Bu durumda değer düşüklüğü zararı yeniden değerlendirme değer azalışı olarak dikkate alınır.

Değer düşüklüğü zararının sonraki dönemlerde iptali söz konusu olduğunda, varlığın (ya da ilgili nakit yaratan birimin) defter değeri geri kazanılabilir tutar için yeniden güncellenen tahmini tutara denk gelecek şekilde artırılır. Arttırılan defter değeri, ilgili varlık (ya da ilgili nakit yaratan birimi) için önceki dönemlerde varlık için değer düşüklüğü zararının ayrılmamış olması durumunda ulaşacağı defter değeri aşmamalıdır. Varlık yeniden değerlendirilmiş bir tutar üzerinden gösterilmedikçe, değer düşüklüğü zararına ilişkin iptal işlemi doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Yeniden değerlendirilmiş bir varlığın değer düşüklüğü zararının iptali, yeniden değerlendirme artışı olarak dikkate alınır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Grup genel amaçlı olarak borçlandığında ve bu fonların bir kısmı bir özellikli varlığın finansmanı için kullanıldığı durumlarda, aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetlerinin tutarı, ilgili varlığa ilişkin yapılan harcamalara uygulanacak bir aktifleştirme oranı yardımı ile belirlenir. Bu aktifleştirme oranı, özellikli varlık alımına yönelik yapılmış borçlanmalar hariç olmak üzere, Grup'un ilgili dönem süresince mevcut tüm borçlarına ilişkin borçlanma maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasıdır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin 7.611.274 TL tutarında borçlanma maliyeti aktifleştirilmiştir (31 Aralık 2018: 30.688.036 TL). Söz konusu aktifleştirme tutarının hesaplanmasında kullanılan aktifleştirme oranı %23,5'tir (2018: %22,39). Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

Finansal Araçlar

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, Grup finansal aracın sözleşmeden doğan karşılıklarına taraf olduğunda Grup'un finansal durum tablosunda muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar ve yükümlülükler ilk olarak gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür. Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin (gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülükler hariç) edinimi veya ihracıyla doğrudan ilişkili olan işlem maliyetleri, uygun bir şekilde ilk muhasebeleştirmede o finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerine eklenir veya bu değerden çıkarılır. Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin edinimi veya ihracıyla doğrudan ilişkili olan işlem maliyetleri direk olarak kar veya zarara yansıtılır.

Finansal varlıklar

Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem tarihinde kayıtlara alınır veya çıkartılır.

Grup, finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırır. İşletme sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dâhil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıkların sınıflandırılması

Aşağıdaki koşulları sağlayan finansal varlıklar sonradan itfa edilmiş maliyetleri üzerinden ölçülür:

- finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması; ve
- finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Aşağıdaki koşulları sağlayan finansal varlıklar ise gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması; ve
- finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülür.

İlk defa finansal tablolara almada Grup, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımını gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemeyecek bir tercihte bulunulabilir.

(i) İtfa edilmiş maliyet ve etkin faiz yöntemi

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden gösterilen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Etkin faiz yöntemi bir borçlanma aracının itfa edilmiş maliyetini hesaplama ve faiz gelirini ilgili döneme dağıtma yöntemidir. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

(a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.

(b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Faiz geliri, sonraki muhasebeleştirirmede itfa edilmiş maliyetleri ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılmış borçlanma araçları için etkin faiz yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıkların sınıflandırılması (devamı)

(ii) Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

İtfa edilmiş maliyetleri üzerinden veya gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülme kriterini karşılamayan finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülürler.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar her dönem sonunda gerçeğe uygun değerlerinden ölçülür ve tüm gerçeğe uygun değer değişimleri, ilgili finansal varlıklar finansal riskten korunma işlemlerinin (bakınız korunma muhasebesi politikası) bir parçası olmadıkları sürece, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Kur farkı kazanç ve kayıpları

Finansal varlıkların yabancı para cinsinden gösterilen defter değeri, ilgili yabancı para birimiyle belirlenir ve her raporlama döneminin sonunda geçerli kurdan çevrilir. Özellikle,

- itfa edilmiş maliyetinden gösterilen ve tanımlanmış bir riskten korunma işleminin bir parçası olmayan finansal varlıklar için kur farkları kar veya zararda muhasebeleştirilir;
- gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen ve tanımlanmış bir riskten korunma işleminin bir parçası olmayan borçlanma araçlarının itfa edilmiş maliyetleri üzerinden hesaplanan kur farkları, dönem kar veya zararında muhasebeleştirilir. Oluşan diğer tüm kur farkları, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir;
- gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılarak ölçülen ve tanımlanmış bir riskten korunma işleminin parçası olmayan finansal varlıklara ilişkin kur farkları dönem kar veya zararda muhasebeleştirilir; ve
- gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak araçlarına ilişkin kur farkları diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilen veya gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen borçlanma araçları, kira alacakları, ticari alacaklar, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan varlıklar ve ayrıca finansal teminat sözleşmelerine yapılan yatırımlarına dair beklenen kredi zararları için finansal tablolarında değer düşüklüğü karşılığı ayırır. Beklenen kredi zararı tutarı her raporlama döneminde ilgili finansal varlığın ilk kez finansal tablolara alınmasından bu yana kredi riskinde oluşan değişiklikleri yansıtacak şekilde güncellenir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Grup önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan varlıklar için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak değer düşüklüğü karşılıklarını, ilgili finansal varlıkların ömürleri boyunca beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplar.

Grup diğer tüm finansal araçları için, ilk muhasebeleştirmeden bu yana eğer kredi riskinde önemli bir artış olduysa ömür boyu beklenen kredi zararlarını muhasebeleştirir. Ancak finansal aracın kredi riski ilk muhasebeleştirmeden bu yana önemli bir artış göstermemişse Grup o finansal araç için 12 aylık beklenen kredi zararı tutarında zarar karşılığını muhasebeleştirir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü ve muhasebeleştirilmesi

Beklenen kredi zararlarının ölçümü, temerrüt ihtimali, temerrüt halinde kayıp (örneğin temerrüt varsa kaybın büyüklüğü) ve temerrüt halinde riske esas tutarın bir fonksiyonudur. Temerrüt olasılığı ve temerrüt halinde kaybın değerlendirilmesi, ileriye dönük bilgilerle düzeltilmiş geçmişe ait verilere dayanır. Finansal varlıkların temerrüt halinde riske esas tutarı, ilgili varlıkların raporlama tarihindeki brüt defter değeri üzerinden yansıtılır.

Finansal varlıkların beklenen kredi zararı, Grup'un sözleşmeye dayalı olarak vadesi geldikçe gerçekleşecek nakit akışlarının tamamı ile Grup'un tahsil etmeyi beklediği nakit akışlarının tamamı arasındaki farkın (tüm nakit akışlarının) başlangıçtaki etkin faiz oranı (ya da satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranı) üzerinden hesaplanan bugünkü değeridir.

Finansal varlıkların finansal tablo dışı bırakılması

Grup yalnızca finansal varlıktan kaynaklanan nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan hakların süresi dolduğunda veya finansal varlığı ve finansal varlığın sahipliğinden kaynaklanan her türlü risk ve getirileri önemli ölçüde başka bir işletmeye devrettiğinde o finansal varlığı finansal tablo dışı bırakır.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen bir finansal varlık finansal tablo dışı bırakılırken varlığın defter değeri ve tahsil edilen ve edilecek bedel arasındaki fark kar veya zararda muhasebeleştirilir. Ayrıca, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan bir borçlanma aracının finansal tablo dışı bırakılmasında, daha önce ilgili araca ilişkin yeniden değerlendirme fonunda biriken toplam kazanç veya kayıp, kar veya zararda yeniden sınıflandırılır. Grup'un ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçmeyi tercih ettiği bir özkaynak aracının finansal tablo dışı bırakılması durumundaysa, yeniden değerlendirme fonunda biriken toplam kazanç veya kayıp kar veya zararda muhasebeleştirilmez, doğrudan birikmiş karlara transfer edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal yükümlülükler

İşletme, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

İşletme, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyetinden ölçülen olarak sınıflandırır:

(a) Gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dâhil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.

(b) Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşıması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Grup, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtacak şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.

(c) TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılarak ölçülür.

İşletme, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması

Grup finansal yükümlülükleri yalnızca Grup'un yükümlülükleri ortadan kalktığında, iptal edildiğinde veya zaman aşımına uğradığında finansal tablo dışı bırakır. Finansal tablo dışı bırakılan finansal yükümlülüğün defter değeri ve devredilen nakit dışı varlıklar veya üstlenilen yükümlülükler dahil olmak üzere ödenen veya ödenecek tutar arasındaki fark, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Türev finansal araçlar

Türev finansal araçlara ilişkin ayrıntılı bilgiler Dipnot 29'da verilmiştir.

Türev araçlar, ilgili türev sözleşmesinin yapıldığı tarih itibarıyla gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilir ve takip eden tarihlerde de her raporlama döneminde gerçeğe uygun değerlerinden yeniden ölçülür. Sonuçta ortaya çıkan kazanç veya kayıp, eğer ilgili türev finansal riskten korunma aracı olarak belirlenmemiş ve etkinliği kanıtlanmamışsa kar veya zararda muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Türev finansal araçlar (devamı)

Pozitif gerçeğe uygun değeri olan bir türev araç, finansal varlık olarak muhasebeleştirilirken negatif gerçeğe uygun değeri olan bir türev araç, finansal yükümlülük olarak muhasebeleştirilir. Türev araçlar, Grup'un bu araçları netlemeye ilişkin yasal hakkı ve niyeti olması dışında net olarak gösterilmezler. Türev aracın vadesine kalan sürenin 12 aydan uzun olması ve 12 ay içerisinde gerçekleşmesinin veya sonuçlandırılmasının beklenmediği durumlarda duran varlık ya da uzun vadeli yükümlülük olarak finansal tablolarda gösterilir. Kalan türev araçlar, dönen varlık ya da kısa vadeli yükümlülük olarak sunulur.

Finansal riskten korunma muhasebesi

Grup bazı türev araçları, gerçeğe uygun değer değişiminden korunma, nakit akış riskinden korunma ya da uygun olması durumunda yurtdışı işletmelerdeki net yatırım riskinden korunma işlemlerinden kaynaklanan döviz kuru riski ve faiz oranı riskine ilişkin olarak finansal riskten korunma aracı olarak tanımlamaktadır. Kesin taahhütlerdeki döviz kuru riskinden korunma işlemleri, nakit akış riskinden korunma riski olarak muhasebeleştirilir.

Korunma ilişkisinin başlangıcında, Grup, korunma aracı ve korunan kalem arasındaki ilişkiyi, risk yönetimi amaçları ve çeşitli korunma işlemlerini yönetme stratejileriyle birlikte belgelerir. Buna ek olarak, Grup korunma işleminin başlangıcında ve devamında, ilgili aracın etkinliğine ilişkin aşağıda belirtilen değerlendirmeleri yapar:

- korunan kalem ile korunma amacıyla edinilen araç arasında ekonomik bir ilişki bulunması;
- kredi riski etkisinin, ekonomik ilişkiden kaynaklanan değer değişikliklerini yönlendirmemesi; ve
- korunma ilişkisinin korunma oranı, Grup'un fiilen koruduğu kalemin miktarı ile söz konusu miktardan korunmak için fiilen kullandığı korunma aracının miktarından kaynaklanan oranla aynı olması

Korunma ilişkisinin, korunma oranı için korunma işleminin etkinliğine ilişkin oranları karşılamadığı ancak bu tanımlanmış korunma ilişkisi için risk yönetimi amaçlarının aynı kalması durumunda Grup, gerekli kriterleri yeniden karşılamak için korunma ilişkisinin korunma oranını değiştirir (korunmayı yeniden dengelenmesi gibi). Grup, ileriye dönük sözleşmelerin gerçeğe uygun değerinde (yani ileriye dönük unsurlar da dahil olmak üzere) tüm değerlendirme riskini, ileriye dönük sözleşmeleri içeren tüm riskten korunma ilişkileri için riskten korunma aracı olarak belirler.

Finansal riskten korunma amaçlı kullanılan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin ayrıntıları Dipnot 29 ve 31'de açıklanmıştır.

Özkaynaklar altında muhasebeleştirilen korunma fonunun hareketleri Dipnot 26'da ayrıntılı olarak verilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın almaya ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 Gelir Vergisi ve TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları standardı uyarınca muhasebeleştirilir ve
- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TFRS'lerde belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri (devamı)

Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltebildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Diğer koşullu bedellerin gerçeğe uygun değeri yeniden ölçülür ve değişiklikler kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

Şerefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir. Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

Grup'un iştirak satın alımı sonucu ortaya çıkan şerefiye için uyguladığı politika, İştirakler başlığı altında açıklanmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kur Değişiminin Etkileri

Yabancı Para İşlem ve Bakiyeler

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan döviz endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmiştir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştukları dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilir:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıklar, İş Ortaklıkları ve İştiraklerin Finansal Tabloları

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynağın ayrı bir bileşeninde biriktirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Grup satılan araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir (Dipnot:15).

Garantiler

Garanti maliyetleriyle ilgili karşılıklar, Grup’a ait yükümlülüklerin karşılanması için yönetim tarafından tahmin edilen en uygun harcamalara göre, ilgili ürünlerin satış tarihinde muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Bölümlere göre raporlama, Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciiine yapılan raporlamayla yeknesaklığını sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümlerin performansının değerlendirilmesinden sorumludur. "Diğer" altında birleştirilen bölümler raporlanabilir bölüm olmak için yeterli sayısal alt sınırları karşılayamamaları nedeniyle bölümlere göre raporlamanın sunumu için birleştirilmiştir.

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

Bir endüstriyel veya coğrafi bölümün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, raporlanan hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının yüzde 10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararın yüzde 10'u veya daha fazlasını oluşturması veya varlıklarının, tüm endüstriyel veya coğrafi bölümlerinin toplam varlıklarının yüzde 10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir. Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan endüstriyel veya coğrafi bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir (Dipnot:4).

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviki, işletmenin teşvikin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşvikin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kâr veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak finansal durum tablosu ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılmalıdır.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

Devletten piyasa faiz oranından düşük bir oranla alınan kredinin faydası, devlet teşviki olarak kabul edilir. Düşük faiz oranının yarattığı fayda, kredinin başlangıçtaki defter değeri ile elde edilen kazanımlar arasındaki fark olarak ölçülür.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Dönem cari vergisi ve ertelenmiş vergi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatları:

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı (“TMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Sermaye ve Temettüler

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Grup’un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar

2.5. notta belirtilen muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetim, finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki yorumları yapmıştır:

(a) Edim yükümlülüklerinin yerine getirilme zamanının belirlenmesindeki hükümler

Yönetim değerlendirmelerini yaparken, edim yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara ilişkin tahsis edilen işlem bedellerinin hasılat olarak kayıtlara alınmasına ilişkin olarak TFRS 15’te belirtilen detaylı koşulları, özellikle mal ve hizmetlere ilişkin kontrolün müşteriye geçip geçmediğini, göz önünde bulundurmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (devamı)

(b) Maddi varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar faydalı ömürleri

Maddi ve maddi olmayan varlıklar (arsalar ile tesis, makine ve cihazlar hariç) elde etme maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü düşüldükten sonraki net değeri ile gösterilmektedir. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri baz alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Faydalı ömürler yönetimin en iyi tahminlerine dayanır, her bilanço tarihinde gözden geçirilir ve gerekirse düzeltilme yapılır.

(c) Karşılıklar

Karşılıklar, Grup'un geçmiş olaylar sonucunda, elinde bulundurduğu yasal ya da yaptırıcı bir yükümlülüğün mevcut bulunması ve bu yükümlülüğü yerine getirmek amacıyla geleceğe yönelik bir kaynak çıkışının muhtemel olduğu, ayrıca ödenecek miktarın güvenilir bir şekilde tahmin edilebildiği durumlarda ayrılmaktadır. Grup karşılık tahminlerini belirlerken geçmişteki ve dönem içerisindeki gerçekleşme oranlarını dikkate almaktadır (Dipnot 15).

(d) Kullanılabilir mali zararlar

Grup vergiye esas finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Grup, söz konusu ertelenmiş vergi varlıklarını muhasebeleştirirken, gelecekteki kar projeksiyonlarını ve cari dönemlerde oluşan zararların son kullanılabileceği tarihleri göz önünde bulundurmıştır. Bu konu ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi ve ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini etkileyebilecektir (Dipnot:27).

(e) Şüpheli alacak karşılığı

Şüpheli hale gelen ticari alacaklar için Şirket vadesi geçmiş ve tahsilat imkânı azaldığı öngörülen alacaklar için geçmiş tahsil edilmeme tecrübesine de dayanarak karşılık ayrılmaktadır (Dipnot:6).

(f) Yapılmakta olan yatırımlar ve aktifleştirilen geliştirme giderleri

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 205.272.627 TL (31 Aralık 2018: 233.627.430 TL) tutarındaki yapılmakta olan yatırımlar halen yatırımı devam eden projelere ilişkin maddi ve maddi olmayan varlık yatırımlarından oluşmaktadır. Söz konusu projeler tamamlanmalarını takiben, aktifleştirilip amortisman ayırma yoluyla giderleştirilecektir. Ayrıca Grup'un 222.084.186 TL (31 Aralık 2018: 189.981.622 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar altında aktifleştirdiği projelere ilişkin geliştirme giderleri bulunmaktadır. Ekonomik fayda sağlamayacak duruma gelen yapılmakta olan yatırımlar ve geliştirme maliyetleri dönem içinde gider yazılarak aktiften çıkartılır. Grup yönetimi en iyi tahminleri doğrultusunda yatırımlardan elde edeceği ekonomik faydanın defter değerlerinden yüksek olduğunu öngörmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (devamı)

(g) Borçlanma maliyetlerinin aktifleştirilmesi

Grup, özellikle varlıkların üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen borçlanma maliyetlerini aktifleştirmektedir. Dönem içinde aktifleştirilen borçlanma maliyetlerine ilişkin detay Dipnot 11'de açıklanmıştır.

(h) Stok değer düşüklüğü

Stok değer düşüklüğü Grup'un muhasebe politikası çerçevesinde belirlenmekte olup stokların hareketsiz bekleme süreleri ve olası değer kayıpları değerlendirilerek hesaplanmaktadır (Dipnot:9).

(i) Yatırım indirimi, Ar-ge indirimi ve Nakdi sermaye artışı faiz indirimi

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, ilk tespitlerine istinaden teşvik kapsamındaki toplam 248.424.454 TL (31 Aralık 2018: 231.240.330 TL) tutarındaki yatırıma istinaden 35.052.047 TL tutarındaki indirimli kurumlar vergisi için 31 Aralık 2019 tarihinden itibaren ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: 31.576.948 TL) (Dipnot:27). Teşvik kapsamındaki yatırım tutarının kesinleşmesini takiben Grup'un teşvik kapsamındaki yatırım tutarının cari dönemdeki tespitlerinden farklı olduğu durumlarda, bu farklar ertelenmiş vergi varlığını etkileyebilecektir.

(j) Zarar karşılığı hesaplaması

Beklenen zarar karşılıklarını ölçerken Grup, gelecekteki farklı ekonomik koşullar ve bu koşulların birbirlerini nasıl etkileyeceği konusundaki varsayımlara dayanan makul ve desteklenebilir ileriye dönük bilgiler kullanır. Temerrüt halinde kayıp, temerrüde düşen zararın tahminidir. Teminat ve kredi geliştirmelerinden kaynaklanan nakit akımlarını dikkate alarak borç verenin tahsil etmeyi beklediği alacaklarıyla sözleşmelerdeki nakit akışları arasındaki farka dayanmaktadır. Temerrüt olasılığı beklenen kredi zararlarının ölçülmesinde önemli bir girdidir. Temerrüt olasılığı, belirli bir zaman diliminde temerrüt olasılığının tahminidir; hesaplanması geçmiş verileri, varsayımları ve gelecekteki koşulların beklentilerini içerir.

(k) HCI Şirketi Üzerindeki Kontrol Gücü

Grup'un HCI Şirketi'nin sadece %50'ine sahip olması nedeniyle, HCI Şirketi Not 3'te Grup'un bağlı ortaklığı olarak tanımlanmıştır. Grup ile diğer yatırımcılar arasında imzalanan sözleşmelere istinaden, Grup'un HCI Şirketi'nin ilgili faaliyetlerini yönetebilecek gücü olan yönetim kurulu üyelerini değiştirme ve atama gücü bulunmaktadır. Dolayısıyla, Grup yönetimi Grup'un şirketin ilgili faaliyetlerini tek başına yönetebilecek gücü olduğuna ve bu nedenle Grup'un HCI Şirketi üzerinde kontrol gücünün olduğuna kanaat getirmiştir.

(l) Şerefiyenin tahmini değer düşüklüğü

Grup, Not 2.5'te belirtilen muhasebe politikası uyarınca, her yıl şerefiye tutarını değer düşüklüğü testine tabi tutar. Nakit üreten birimlerin geri kazanılabilir tutarları, kullanımdaki değer hesaplamalarına göre belirlenir. Bu hesaplamalar tahmin kullanımını gerektirir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR VE İŞLETME BİRLEŞMELERİ

İştirakler

Önemli iştiraklerin detayı:

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un önemli iştiraklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet konusu	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama") (*)	Satış pazarlama	Türk Lirası	25	25
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)	Otobüs üretimi, dağıtımı ve pazarlaması	Avro	28,59	70

Grup'un önemli iştirakleri ile ilgili özet finansal bilgileri aşağıda açıklanmıştır. Bu özet finansal bilgiler iştiraklerin TFRS'ye uygun olarak hazırlanan ve özkaynak yöntemi için Grup tarafından düzeltilen finansal tablolarındaki tutarları göstermektedir.

Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş.

Şirket, iştiraki Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş.'nin net varlıklarının negatif yönde olması nedeniyle, Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş.'yi konsolide finansal tablolarda sıfır bedelle göstermektedir.

Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş.		
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönen varlıklar	6.417.488	6.244.423
Duran varlıklar	41.699	180.910
Kısa vadeli yükümlülükler	(217.566)	(12.543.456)
Uzun vadeli yükümlülükler	-	-
Toplam	6.241.621	(6.118.123)
	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Hasılat	1.327.616	2.639.697
Dönem karı/zararı	(1.885.255)	(11.030.851)
Diğer kapsamlı gider	-	-
Toplam kapsamlı gider	(1.885.255)	(11.030.851)
İştirakten alınan temettüler	-	-

Yukarıdaki özet finansal bilgileri sunulan iştirakin konsolide finansal tablolardaki defter değeri ile mutabakatı:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İştirakin net varlıkları	6.241.621	(6.118.123)
Grup'un iştirakteki payı	%25	%25
Grup'un iştirak paylarının defter değeri	-	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR VE İŞLETME BİRLEŞMELERİ (devamı)

İştirakler (devamı)

Önemli iştiraklerin detayı (devamı):

Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. (devamı)

Konsolide finansal tablolara yansıtılmayan iştirak kar/zararı payları:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Konsolide finansal tablolara yansıtılmayan iştirak karı / (zararı) payları (*)	1.560.405	(1.529.531)

(*) Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. şirketine dönem içerisinde yapılan sermaye avansı ödemesinin tamamı, ana ortağı Kıraca Holding tarafından yapılmıştır. Bu sebeple, Karsan Otomotiv açısından şirketin net varlıkları negatif olarak değerlendirilmiş ve konsolide mali tablolarda sıfır bedel ile gösterilmeye devam edilmiştir.

Industria Italiana Autobus

Şirket, Menarinibus marka araçların üretimini gerçekleştiren Industria Italiana Autobus'un ("IIA") sermayesine, 12 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 21.882.749 TL (3.629.642 Avro) bedel ile katılım göstermiş ve ortaklık payı %5'ten %70'e yükselmiştir. Öte yandan, 29 Ocak 2019 tarihinde düzenlenen IIA Genel Kurul'unda İtalyan devlet kurumu olan INVITALIA S.P.A.'nın orantısız olarak sermaye artışı hakkını kullanması sonucu, Şirket'in IIA'daki ortaklık oranı %28,59'a düşmüştür. Şirket, 2019 yılı içinde yapılan sermaye artışına 8.295.024 Avro bedelinde iştirak ederek IIA'nın sermayesindeki toplam yatırım tutarını 5.129.642 Avro'dan (26.926.649 TL) 11.924.666 Avro'ya (78.634.649 TL) çıkartmıştır. TMS 28'de belirtildiği üzere, işletme tarafından özkaynak yönteminin uygulanmasında, iştirakin elde edilebilen en güncel finansal tabloları kullanılır. Şirket'in 22 Nisan 2019 tarihinde %28,59'luk hisse alımının tamamlandığı Industria Italiana Autobus şirketinin satın almaya baz finansal tablolarının bağımsız bir değerlendirme kuruluşu tarafından değerlendirilmesi ile Şirket'in 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolarında geçici olarak duran şerefiye tutarının düzeltilmesi hedeflenmiş, ancak ilgili çalışmanın yıl sonu denetim çalışmalarına yetişmemesi sebebiyle 78.634.649 TL'lik geçici şerefiye tutarı finansal tablolarda taşınmaya devam edilmiştir.

	Industria Italiana Autobus
Toplam Varlıklar	100.925.395
Toplam Yabancı Kaynaklar	110.950.139
İştirakin Net Varlıkları	(10.024.744)
Grup'un İştirakteki Payı	% 28,59
Grup'un İştirak Payının Defter Değeri	-
31 Aralık 2018 itibarıyla şerefiye tutarı (Dipnot 30)	26.926.649
31 Aralık 2019 itibarıyla şerefiye tutarı (Dipnot 30)	78.634.649

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR VE İŞLETME BİRLEŞMELERİ (devamı)

Alınan bağlı ortaklıklar

Hervouet Corporate Industry

Grup, yurtdışı pazarlardaki rekabet gücünü ve verimliliği artırma hedefi çerçevesinde, Fransa'daki pazar payını artırmak ve kamu ihalelerine katılım sağlamak amacıyla, Fransa'daki yerleşik distribütörü Hervouet Corporate Industry'nin sermayesinde %50 oranında pay sahibi olacak şekilde 4.515.280 TL (700.000 Avro) nominal değerli 2.400 adet payı satın almıştır. 2.652.640 TL (400.000 Avro) tutarındaki ilk sermaye ödemesi 17 Haziran 2019 tarihinde ve 1.862.640 TL (300.000 Avro) tutarındaki ikinci sermaye ödemesi ise 31 Temmuz 2019 tarihinde gerçekleşmiştir.

	Hervouet Corporate Industry (HCl)
Dönen Varlıklar	33.354.283
Nakit ve nakit benzerleri	714.376
Ticari ve diğer alacaklar	15.593.132
Stoklar	15.468.544
Diğer dönen varlıklar	1.578.231
Duran Varlıklar	15.900.140
Finansal yatırımlar	-
Maddi duran varlıklar	4.871.851
Maddi olmayan duran varlıklar	5.093.011
Diğer duran varlıklar	5.935.278
Kısa Vadeli Yükümlülükler	(48.282.962)
Ticari ve diğer borçlar	(43.198.596)
Diğer yasal yükümlülükler	(1.382.237)
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	(3.702.129)
Uzun Vadeli Yükümlülükler	(13.230.217)
Finansal borçlar	(13.230.217)
	(12.258.756)

	Hervouet Corporate Industry (HCl)
Transfer edilen bedel	4.515.280
Artı: Kontrol gücü olmayan paylar	(6.129.378)
Eksi: Alınan şirketlerin net varlıklarının gerçeğe uygun değeri	12.258.756
Şerefiye (Dipnot 12)	10.644.658

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
İtalya	593.560.623	335.406.439
İhraç kayıtlı satışlar	521.131.634	453.745.684
Türkiye	275.968.886	654.413.603
Romanya	243.146.072	44.947.909
Fransa	53.541.940	233.325
Portekiz	21.494.753	435.756
Litvanya	8.369.937	3.365
Yunanistan	4.108.764	1.463.027
Almanya	2.441.839	55.772
İsviçre	2.076.660	-
Bulgaristan	1.692.971	438.476
Polonya	1.623.806	3.132.736
İspanya	1.286.919	721
Slovakya	55.145	2.295.437
Makedonya	-	7.633.293
Diğer (*)	1.365.858	405.861
	1.731.865.807	1.504.611.404

(*) Diğer kırılımı Hollanda, Macaristan, Güney Kore, Avusturya ve Gürcistan'dan oluşmaktadır. (2018: Hong Kong, Macaristan, Güney Kore, Avusturya ve Gürcistan'dan oluşmaktadır.)

Grup'un ana faaliyet konusu otomotiv ve benzeri araçlar ile yedek parça üretimi olup, Grup Yönetimi'nin performansı değerlendirdiği ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren beş faaliyet bölümü bulunmaktadır. Grup'un bu faaliyet bölümleri sözleşmeli olarak üretimi ve yurtiçi dağıtımını gerçekleştiren araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı minibüs, ihale karşılığı belediyeler için ürettiği otobüslere ilişkin raporlamanın yapıldığı otobüs, kendi markası ile ürettiği ticari araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı Karsan, yedek parça üretimine ilişkin raporlamanın yapıldığı yedek parça ve traktör kabin ve katofarez işlemlerine ilişkin raporlamanın yapıldığı endüstriyel satışlardır. Bölümlerin performansının düzenli olarak değerlendirilmesinde, esas faaliyet karı veya zararı dikkate alınmakla beraber, esas faaliyetlerden diğer gider ve gelirler kalemlerinin dağıtımını yapılmamaktadır. Bunun yanı sıra, karar almaya yetkili merciiine varlık ve yükümlülüklerle ilgili bir periyodik bir bilgilendirme yapılmadığı için varlık ve yükümlülüklerin bölümlere göre raporlaması yapılmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2019	Toplam	Karsan Markalı Ürünler	Endüstriyel ve Yedek parça	Diğer Markalı Satışlar	Diğer
Hasılat	1.704.291.496	227.380.938	148.022.776	1.265.330.631	63.557.151
Satışların maliyeti (-)	(1.416.644.647)	(170.202.271)	(127.446.017)	(1.060.722.512)	(58.273.847)
Ticari faaliyetlerden brüt kar/(zarar)	287.646.849	57.178.667	20.576.759	204.608.119	5.283.304
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	177.836.871	-	-	177.836.871	-
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(150.262.560)	-	-	(150.262.560)	-
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr	27.574.311	-	-	27.574.311	-
Brüt kar/(zarar)	315.221.160	57.178.667	20.576.759	232.182.430	5.283.304
Pazarlama giderleri (-)	(63.460.120)	(20.126.693)	(3.073.979)	(40.259.448)	-
Genel yönetim giderleri (-)	(56.743.391)	(17.670.453)	(4.243.017)	(34.131.592)	(698.329)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(9.518.695)	(2.118.316)	-	(7.400.379)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	102.422.343	16.143.167	9.369.246	75.367.911	1.542.019
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(29.937.030)	(4.718.487)	(2.738.537)	(22.029.289)	(450.717)
Esas faaliyet karı/(zararı)	257.984.267	28.687.885	19.890.472	203.729.633	5.676.277

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018	Toplam	Karsan Markalı Ürünler	Endüstriyel ve Yedek parça	Diğer Markalı Satışlar	Diğer
Hasılat	1.441.587.850	187.541.444	135.013.973	1.091.515.438	27.516.995
Satışların maliyeti (-)	(1.224.801.604)	(192.434.052)	(105.060.598)	(898.505.316)	(28.801.638)
Ticari faaliyetlerden brüt kar/(zarar)	216.786.246	(4.892.608)	29.953.375	193.010.122	(1.284.643)
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	241.606.076	-	-	241.606.076	-
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(178.582.522)	-	-	(178.582.522)	-
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr	63.023.554	-	-	63.023.554	-
Brüt kar/(zarar)	279.809.800	(4.892.608)	29.953.375	256.033.676	(1.284.643)
Pazarlama giderleri (-)	(83.190.637)	(40.685.807)	(5.499.461)	(37.005.369)	-
Genel yönetim giderleri (-)	(47.101.954)	(9.686.176)	(4.264.142)	(33.028.411)	(123.225)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(9.284.865)	(2.995.660)	(224.099)	(6.065.106)	-
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	117.984.842	13.940.852	11.710.061	90.701.628	1.632.301
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(30.834.473)	(4.168.678)	(3.002.862)	(23.259.016)	(403.917)
Esas faaliyet karı/(zararı)	227.382.713	(48.488.077)	28.672.872	247.377.402	(179.484)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

İlişkili taraflardan olan ticari alacaklar genellikle satış işlemlerinden kaynaklanmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gündür.

İlişkili taraflara olan ticari borçlar genellikle alım işlemlerinden doğmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gündür.

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

	31 Aralık 2019	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
İlişkili taraflarla olan bakiyeler		
Kıraça Holding A.Ş.	-	(2.310.721)
Karland Otomotiv A.Ş.	1.262.048	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	(8.057.028)
Industria Italiana Autobus S.p.a.	382.689.577	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	(2.325.863)
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	(77.559)
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	(1.679)
Diğer	-	(2.159)
	383.951.625	(12.775.009)
	31 Aralık 2018	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
İlişkili taraflarla olan bakiyeler		
Kıraça Holding A.Ş.	-	(2.472.821)
Karland Otomotiv A.Ş.	850.766	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	(2.927.025)
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	(5.184.128)
Industria Italiana Autobus S.p.a.	184.684.503	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	(442.199)
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	(217.120)
Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş.	173.497	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	12.096.353	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	(1.076)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	(2.718)
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	627	-
Diğer	-	(2.159)
İlişkili taraflarla olan mutabakat farklarına ait karşılıklar		
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	(12.789.402)
	197.805.746	(24.038.648)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2019							
İlişkili Taraflarla Olan İşlemler	Hizmet Alımı	Alımlar	Satışlar	Alınan Faizler	Verilen Faizler	Kira Gideri	Diğer Gelirler/ (Giderler)
Kıraça Holding A.Ş.	(6.845.118)	(7.200)	-	-	(264.287)	-	196
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	(4.130.989)	-	-	-	-	-	-
Heksagon Mühendislik A.Ş. (1)	(1.600.881)	(257.532)	-	-	-	-	(10.392)
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	(4.237)	-	-	-	-	-
Karland Otomotiv A.Ş.	(10.227)	(525.479)	3.350.990	-	-	-	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş. (2)	(635.668)	-	-	-	(179.520)	(1.632.573)	142.825.000
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	(2.273)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	(1.149.888)	-	-	-	-	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	(16.175.378)	5.192	-	(253.732)	-	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama	-	(147.875)	-	2.139.487	-	-	6.595
Industria Italiana Autobus S.p.a.	-	(3.796.742)	571.236.342	-	-	-	39.629
	(14.372.771)	(20.914.443)	574.592.524	2.139.487	(697.539)	(1.632.573)	142.858.755

(1) Heksagon Mühendislik A.Ş. şirketi, 5 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla ilişkili şirket statüsünde yer almamaktadır.

(2) 29 Nisan 2019 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile, Şirket'in Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan 64.857.749 TL net defter değerli fabrikasının, 145.000.000 TL karşılığında Kök Ziraat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye satılmasına karar verilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018							
İlişkili Taraflarla Olan İşlemler	Hizmet Alımı	Alımlar	Satışlar	Alınan Faizler	Verilen Faizler	Kira Gideri	Diğer Gelirler/ (Giderler)
Kıraça Holding A.Ş.	(5.122.801)	(6.000)	130.467	-	(80.940)	-	590
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	(4.330.943)	-	-	-	-	-	406
Heksagon Mühendislik A.Ş.	(18.739.296)	(8.842)	-	-	-	-	(12.978.069)
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	(1.167)	-	-	-	-	-
Karland Otomotiv A.Ş.	(164.997)	(383.244)	3.227.398	2.403	-	-	993
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	(524.672)	-	138.664	-	-	(128.742)	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	(2.401)
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	(826.671)	-	-	-	-	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	(142.834)	(13.025.790)	72.759	-	(80.422)	-	-
Karsan Otomotiv Sanayi Mamülleri Pazarlama A.Ş.	-	(330.103)	-	8.667.175	-	-	322.304
Kök Ulaşım Taşımacılık A.Ş.	-	-	-	-	-	-	173.497
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	-	-	-	-	(11.671)
	(29.852.214)	(13.755.146)	3.569.288	8.669.578	(161.362)	(128.742)	(12.494.351)

Grup'un ilişkili şirketlerinden Industria Italiana Autobus S.p.a., 12 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ilişkili şirket statüsü kazandığından, 1 Ocak – 31 Aralık 2018 dönemine ait ilişkili taraflarla olan işlemler detayında gösterilmemiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Grup, Kıraca Holding'den bilgi sistemleri, insan kaynakları, finansman ve diğer danışmanlık hizmetleri almaktadır.

Grup, Sirena Marine firmasından; minibüs, midibüs ve otobüs üretimlerinde ihtiyacı olan, bazı iç giydirme vb. parçalar ile bu parçalar için kalıp ve ekipman tedarik etmektedir.

Grup, İstanbul'daki ofis için Kök Ziraat A.Ş.'ye aylık olarak kira ödemektedir. Söz konusu ofisin güvenlik, doğalgaz, bakım onarım, temizlik ve diğer ortak giderleri Kök Ziraat A.Ş. tarafından aylık olarak faturalanmaktadır.

Grup, Heksagon Mühendislik'ten, üretmiş olduğu ve üreteceği araçlarla ilgili ihtiyaç duyduğu konularda mühendislik ve tasarım hizmeti almaktadır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Şirket'in, üst düzey yönetim kadrosu Yönetim Kurulu üyeleri, İcra Kurulu ve Şirket genel müdür ve yardımcılarının oluşmaktadır. Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar ise ücret, prim, sağlık sigortası ve ulaşım gibi faydaları içermektedir. Dönem içerisinde üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	3.697.365	3.369.968
	3.697.365	3.369.968

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

a) Ticari Alacaklar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar	306.950.141	190.454.115
Alacak senetleri	24.269.430	34.333.863
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot:5)	383.951.625	197.805.746
Gelir tahakkukları (*)	148.437.535	105.377.172
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(2.655.937)	(1.942.298)
Beklenen zarar karşılığı (-)	(5.012.334)	(3.523.272)
	855.940.460	522.505.326

(*) Gelir tahakkukları Grup'un projelerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilen tazminat gelirlerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Ticari alacaklar, normal iş akışında satılan ürünler veya verilen hizmetler için müşteriden olan alacaklardan oluşmaktadır. Ticari alacaklar, vadesi genel olarak 30 - 60 gün olan kısa vadeli ticari alacaklar ile yine kısa vadeli belediyelerden olan alacaklardan oluşmaktadır. Grup, ticari alacaklarını sözleşmeden doğan nakit akışlarını tahsil etmek amacı ile elinde bulundurmakta ve dolayısıyla etkin faiz yöntemini kullanarak itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçmektedir.

Beklenen zarar karşılığı hareketleri	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	(3.523.272)	-
Muhasebe politikası değişikliği sebebiyle yapılan düzeltmeler	-	(352.872)
1 Ocak itibarıyla yeniden düzenlenmiş açılış bakiyesi	(3.523.272)	(352.872)
Dönem gideri (Dipnot:21)	(1.489.062)	(3.170.400)
Kapanış bakiyesi	(5.012.334)	(3.523.272)

Grup, ticari alacakları için değer düşüklüğünü ömür boyu beklenen kredi zararına göre ölçmektedir. Ticari alacaklarda beklenen kredi zararları, müşterilerin geçmişteki temerrüde düşme durumuna bakılarak, mevcut finansal durumu analiz edilerek ve ilgili müşterinin faaliyet gösterdiği endüstrinin genel ekonomik koşulları ve raporlama tarihindeki koşullar dikkate alınarak oluşturulan bir karşılık matrisi kullanılarak tahmin edilir. Grup, vadesini 90 gün ve üstünde geçmiş olan tüm alacaklara geçmiş tecrübelerinde tahsil edilememe riskine dayanarak %100'lük karşılık ayırır.

Cari dönemde, yönetimin tahminlerinde ve varsayımlarında önemli bir değişiklik olmamıştır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli ticari alacaklar		
Gelir tahakkukları	-	9.059.132
Ticari alacaklar (*)	-	75.313.902
	-	84.373.034

(*) Grup'un, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin açmış olduğu 10 Şubat 2015 tarihli ihaleye ve Konya Belediyesi'nin açmış olduğu 5 Mayıs 2015 tarihli ihaleye ilişkin alacaklarını temsil etmektedir. Grup'un söz konusu ihalelere istinaden 36.229.480 TL'si Konya Büyükşehir Belediyesi'nden ve 48.476.902 TL'si Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nden olan toplam 84.706.382 TL (31 Aralık 2018: 153.212.186 TL) tutarındaki alacağının bu dönem itibarıyla tamamı kısa vadeli. 31 Aralık 2019 itibarıyla Konya ve Kocaeli Belediyesi'nden alacakların 12.493.917 Avro tutarındaki kısmı, uzun vadeli kredilerin itfasında kullanılmak üzere temlik edilmiştir.

Grup'un, ticari alacaklarına uyguladığı standart vade 30 ile 60 gün arasındadır (31 Aralık 2018: 30 ile 60 gün).

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Dövizli şüpheli alacaklar için tahakkuk etmiş kur farkları karşılıklara dahil edilmiş, aynı tutar kur farkı gelir ve giderlerine de yansıtılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	(1.942.298)	(1.081.609)
Dönem gideri (Dipnot:21)	(622.215)	(875.689)
Satın alma etkisi	(122.047)	-
Tahsilatlar (Dipnot:22)	-	15.000
İptal edilen karşılıklar (Dipnot:22)	31.342	-
Yabancı para çevrim farkları	(719)	-
Kapanış bakiyesi	(2.655.937)	(1.942.298)

Ticari ve diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 31. notta verilmiştir.

b) Ticari Borçlar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli ticari borçlar		
Ticari borçlar	(217.070.344)	(223.294.002)
İlişkili taraflara ticari borçlar (Dipnot:5)	(12.775.009)	(11.249.246)
İlişkili taraflarla olan mutabakat farklarına ait karşılıklar (Dipnot: 5)	-	(12.789.402)
	(229.845.353)	(247.332.650)

Grup'un ticari borçlarına ilişkin ortalama ödeme vadesi 90-120 gündür (31 Aralık 2018: 90-120 gündür).

Grup'un, tüm borçlarının kredilendirme süresi içerisinde ödenmesini temin etmek üzere uygulamaya koyduğu finansal risk yönetimi politikaları bulunmaktadır.

7. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli finansal kiralama alacakları (*)	64.382.157	42.386.884
	64.382.157	42.386.884
Uzun vadeli finansal kiralama alacakları (*)	85.880.403	136.195.638
	85.880.403	136.195.638
Toplam finansal kiralama alacakları	150.262.560	178.582.522

(*) HMC ile imzalanan sözleşme ile ilgili yapılan yatırımların, söz konusu sözleşme koşullarının TFRS Yorum 4 kapsamında finansal kiralama işlemi içerdiği kanaatiyle finansal kiralama alacağı olarak değerlendirilmesi sonucu sınıflanan alacaklardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2019 itibarıyla toplam 22.593.835 Avro (31 Aralık 2018: 29.625.501 Avro) değerinde finansal kiralama alacağı bulunmaktadır. Söz konusu alacağın faiz oranı %6'dır (31 Aralık 2018: %6).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Finansal kiralama işlemlerinden alacakların ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019			31 Aralık 2018		
	Minimum finansal kiralama alacakları	Faiz	Toplam varlık	Minimum finansal kiralama alacakları	Faiz	Toplam varlık
2019	-	-	-	52.977.078	(10.590.194)	42.386.884
2020	73.292.938	(8.910.781)	64.382.157	66.431.574	(8.076.592)	58.354.982
2021	90.920.353	(5.039.950)	85.880.403	82.408.788	(4.568.132)	77.840.656
	164.213.291	(13.950.731)	150.262.560	201.817.440	(23.234.918)	178.582.522

8. DİĞER ALACAKLAR

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer çeşitli alacaklar	99.213	73.732
	99.213	73.732

9. STOKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	80.788.541	73.854.730
Yarı mamüller	18.230.236	75.285.587
Mamüller	10.868.733	21.970.547
Ticari mallar	22.808.358	21.808.327
Yoldaki mallar	720.340	181.106
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(9.135.920)	(8.734.226)
	124.280.288	184.366.071

1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde Grup'un satılan malın maliyeti hesabının 1.056.671.898 TL' lik (1 Ocak – 31 Aralık 2018: 1.092.165.168 TL) kısmı ilk madde malzeme sarfı ile ilgilidir.

Grup, cari yıl içerisinde çeşitli sürelerde hareket görmemiş stoklar belirlemiştir. Dolayısıyla, 9.135.920 TL (2018: 8.734.226 TL) tutarında stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	(8.734.226)	(7.463.699)
Dönem gideri (Dipnot 20)	(401.694)	(1.309.305)
İptal edilen karşılık (Dipnot 20)	-	38.778
Kapanış bakiyesi	(9.135.920)	(8.734.226)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Stok alımı için verilen sipariş avansları	9.020.799	17.210.778
Gelecek aylara ait giderler	5.925.550	4.762.953
	14.946.349	21.973.731
Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Gelecek yıllara ait giderler	443.464	272.214
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	-	267.343
	443.464	539.557
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Gelecek aylara ait gelirler (*)	9.016.183	59.555.751
Alınan sipariş avansları	5.713.405	4.377.172
	14.729.588	63.932.923
Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Gelecek yıllara ait gelirler (*)	169.961	13.325.243
	169.961	13.325.243

(*) Gelecek dönemlere ait gelirlerin 8.509.466 TL'si TFRS 15 etkileri kapsamında uzatılmış garanti ve bakım hizmetlerinden oluşmaktadır. Bu tutarın 8.349.516 TL'si kısa vadeli ertelenmiş gelirler altında gösterilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	143.521.190	16.599.477	89.128.561	244.874.844	4.974.849	34.872.371	448.676	233.627.430	768.047.398
Alımlar	-	9.825	192.953	6.805.221	1.442.061	643.309	-	33.613.273	42.706.642
Çıkışlar	(53.980.000)	(199.000)	(11.144.527)	(120.948)	(4.441.613)	(3.626)	(12.547)	-	(69.902.261)
Transferler	-	-	-	8.325.875	-	-	-	-	8.325.875
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	-	3.826.081	-	11.559	-	(61.968.076)	(58.130.436)
Satın alma yoluyla edinilen varlıklar (Dipnot 3)	-	-	4.716.504	128.474	-	26.873	-	-	4.871.851
Yabancı para çevrim farkları	-	-	86.314	11.346	1.397	3.093	632	-	102.782
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	89.541.190	16.410.302	82.979.805	263.850.893	1.976.694	35.553.579	436.761	205.272.627	696.021.851
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(8.042.112)	-	(169.371.036)	(3.839.966)	(25.117.188)	(261.011)	-	(206.631.313)
Dönem gideri	-	(568.044)	(8.982.712)	(12.635.362)	(576.900)	(2.622.762)	(36.957)	-	(25.422.737)
Çıkışlar	-	40.949	309.138	114.858	3.222.356	3.626	11.915	-	3.702.842
Yabancı para çevrim farkları	-	-	(28.795)	(10.817)	(329)	(2.493)	-	-	(42.434)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(8.569.207)	(8.702.369)	(181.902.357)	(1.194.839)	(27.738.817)	(286.053)	-	(228.393.642)
31 Aralık 2019 itibarıyla net defter değeri	89.541.190	7.841.095	74.277.436	81.948.536	781.855	7.814.762	150.708	205.272.627	467.628.209

Dönemin amortisman giderlerinin 19.914.724 TL'si (2018: 20.667.026 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:20), 1.018.683 TL'si (2018: 534.766 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:21), 2.037.782 TL (2018: 1.610.880 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:21), 8.694 TL'si (2018: 8.476 TL) araştırma geliştirme giderlerine (Dipnot:21) ve 2.442.854 TL'si (2018: 1.457.407 TL) yatırım maliyetlerine yansıtılmıştır. 2019 döneminde bakım ve onarım giderleri karşılıklarından netlenen amortisman gideri bulunmamaktadır (2018: 48.298 TL).

2019 yılı içinde maddi duran varlık alımlarına ilişkin 7.611.274 TL (31 Aralık 2018: 30.688.036 TL) tutarında borçlanma maliyeti aktifleştirilmiş ve ilgili tutar nakit akış tablosunda "Maddi Duran Varlık Alımlarından Kaynaklanan Nakit Çıkışları"nda netlenerek gösterilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	<u>Arazi ve arsalar</u>	<u>Yer altı ve yerüstü düzenleri</u>	<u>Binalar</u>	<u>Tesis makine ve cihazlar</u>	<u>Taşıtlar</u>	<u>Demirbaşlar</u>	<u>Özel malîyetler</u>	<u>Yapılmakta olan yatırımlar</u>	<u>Toplam</u>
<u>Maliyet Değeri</u>									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	121.969.669	16.594.977	119.259.336	236.774.845	4.863.462	34.017.409	454.611	174.214.975	708.149.284
Alımlar	-	4.500	993.877	9.079.873	2.355.679	960.212	-	62.393.107	75.787.248
Yeniden değerlendirme fonu	21.551.521	-	(31.197.002)	-	-	-	-	-	(9.645.481)
Çıkışlar	-	-	-	(1.437.572)	(2.244.292)	(110.150)	(5.935)	-	(3.797.949)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	-	-	72.350	457.698	-	4.900	-	(2.980.652)	(2.445.704)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	143.521.190	16.599.477	89.128.561	244.874.844	4.974.849	34.872.371	448.676	233.627.430	768.047.398
<u>Birikmiş Amortismanlar</u>									
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(7.468.430)	(54.024.465)	(156.900.561)	(3.575.825)	(22.106.177)	(224.054)	-	(244.299.512)
Dönem gideri	-	(573.682)	(6.695.713)	(13.221.970)	(696.356)	(3.102.175)	(36.957)	-	(24.326.853)
Çıkışlar	-	-	-	751.495	432.215	91.164	-	-	1.274.874
Yeniden değerlendirme fonu	-	-	60.720.178	-	-	-	-	-	60.720.178
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(8.042.112)	-	(169.371.036)	(3.839.966)	(25.117.188)	(261.011)	-	(206.631.313)
31 Aralık 2018 itibarıyla net defter değeri	143.521.190	8.557.365	89.128.561	75.503.808	1.134.883	9.755.183	187.665	233.627.430	561.416.085

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Ekonomik Ömrü</u>
Yer altı ve yer üstü düzenleri	5-25 yıl
Binalar	7-50 yıl
Tesis, makina ve cihazlar	1-25 yıl
Taşıtlar	4-5 yıl
Demirbaşlar	3-20 yıl
Özel maliyetler	5 yıl

Grup'un arsa ve binalarının gerçeğe uygun değer ölçümleri

Grup'un sahip olduğu arsa ve binalar, yeniden değerlendirme tarihindeki gerçeğe uygun değerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşülmüş tutar olan yeniden değerlendirme tutarlarıyla gösterilmiştir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un mülkiyetinde bulunan arsa ve binaların gerçeğe uygun değeri, Grup'tan bağımsız bir değerlendirme şirketi olan TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. ("TSKB") tarafından gerçekleştirilmiştir. TSKB, SPK tarafından yetkilendirilmiş olup sermaye piyasası mevzuatı uyarınca gayrimenkul değerlendirme hizmeti vermektedir ve ilgili bölgelerdeki emlakların gerçeğe uygun değer ölçümlemesinde yeterli tecrübeye ve niteliğe sahiptir.

Sahip olunan arsaların gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yaklaşımına göre belirlenmiştir.

Binaların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde maliyet analizi yöntemi ve direkt kapitalizasyon analizi yöntemi kullanılmıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu arsa ve binalara ilişkin bilgiler ile söz konusu varlıklara ilişkin gerçeğe uygun değer hiyerarşisi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

		<u>Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi</u>		
	<u>31 Aralık 2019</u>	<u>1. Seviye TL</u>	<u>2. Seviye TL</u>	<u>3. Seviye TL</u>
Akçalar ve Nilüfer				
Arsa	89.541.190	-	89.541.190	-
Bina	74.277.436	-	74.277.436	-
		<u>Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi</u>		
	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>1. Seviye TL</u>	<u>2. Seviye TL</u>	<u>3. Seviye TL</u>
Akçalar ve Nilüfer				
Arsa	143.521.190	-	143.521.190	-
Bina	89.128.561	-	89.128.561	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)**Grup'un arsa ve binalarının gerçeğe uygun değer ölçümleri (devamı)**

Grup'un arsa ve binaları, bağımsız ekspertizler tarafından en son 10 Aralık 2018 tarihinde yeniden değerlendirilmiştir. Değerlemeler güncel piyasa koşulları dikkate alınarak yapılmıştır. Ertelenmiş vergi ile netleştirilmiş yeniden değerlendirme fonu, diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilmektedir.

Grubun sahip olduğu binaların tarihi maliyet esasına göre değerlendirilmiş olması durumundaki net defter değerlerine aşağıda yer verilmiştir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Parsellenmiş arsa	37.386.152	37.386.152
Bina	46.104.850	49.967.971
Net defter değeri	83.491.002	87.354.123
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıkların net defter değeri		
Tesis makine ve cihazlar	2.312.236	4.360.561
Demirbaşlar	347.454	472.592
	2.659.690	4.833.153

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Haklar	Aktifleştirilen geliştirme giderleri	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	15.752.016	282.330.104	298.082.120
Alımlar	2.152.007	11.415.577	13.567.584
Çıkışlar	-	(4.235.293)	(4.235.293)
Dönem içi işletme birleşmelerinden gelen ilave tutar (*)	-	-	-
Transferler	(8.325.875)	-	(8.325.875)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	575.578	57.554.858	58.130.436
Satın alma yoluyla edinilen varlıklar (Dipnot 3)	4.937.991	155.020	5.093.011
Yabancı para çevrim farkları	78.272	21.276	99.548
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	15.169.989	347.241.542	362.411.531
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(10.126.522)	(92.348.482)	(102.475.004)
Dönem gideri	(2.314.060)	(34.425.861)	(36.739.921)
Çıkışlar	-	1.639.923	1.639.923
Yabancı para çevrim farkları	(2.967)	(22.936)	(25.903)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(12.443.549)	(125.157.356)	(137.600.905)
31 Aralık 2019 itibarıyla net defter değeri	2.726.440	222.084.186	224.810.626

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Haklar	Aktifleştirilen geliştirme giderleri	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	13.773.231	276.576.299	290.349.530
Alımlar	1.942.678	5.817.104	7.759.782
Çıkışlar	(11.699)	(2.461.197)	(2.472.896)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	47.806	2.397.898	2.445.704
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	15.752.016	282.330.104	298.082.120
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.723.199)	(63.857.989)	(72.581.188)
Dönem gideri	(1.415.022)	(29.107.877)	(30.522.899)
Çıkışlar	11.699	617.384	629.083
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(10.126.522)	(92.348.482)	(102.475.004)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	5.625.494	189.981.622	195.607.116

Diğer maddi olmayan duran varlıklar, şirket içi yazılım geliştirme maliyetlerini ve diğer maddi olmayan duran varlık şirket içi geliştirme maliyetlerini kapsamaktadır.

İtfa payı giderlerinin 33.224.106 TL'si (2018: 27.094.889 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:20), 684.073 TL'si (2018: 450.611 TL) araştırma ve geliştirme giderlerine (Dipnot:21), 445.337 TL'si (2018: 936.568 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:21) ve 2.386.405 TL'si (2018: 1.780.229 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:21) yansıtılmıştır. 2019 döneminde bakım ve onarım giderleri karşılıklarından netlenen itfa payı gideri bulunmamaktadır (2018: 260.602 TL).

Şerefiye

Fransa'daki pazar payını artırmak ve kamu ihalelerine katılım sağlamak amacıyla, Fransa'daki yerleşik distribütörü Hervouet Corporate Industry'nin sermayesinde %50 oranında pay sahibi olacak şekilde 4.515.280 TL (700.000 Avro) nominal değerli 2.400 adet payı satın almıştır. 2.652.640 TL (400.000 Avro) tutarındaki ilk sermaye ödemesi 17 Haziran 2019 tarihinde ve 1.862.640 TL (300.000 Avro) tutarındaki ikinci sermaye ödemesi ise 31 Temmuz 2019 tarihinde gerçekleşmiştir. Satın alımdan kaynaklı oluşan 10.644.658 TL tutarındaki geçici şerefiye konsolide finansal tablolarda gösterilmiştir.

	2019	2018
Maliyet değeri		
Dönem başı maliyet değeri	-	-
Dönem içi işletme birleşmelerinden gelen ilave tutar	10.644.658	-
Kapanış değeri	10.644.658	-
Birikmiş değer düşüklüğü		
Dönem başı bakiye	-	-
Kapanış bakiyesi	-	-
Defter Değeri		
Dönem Başı	-	-
Dönem Sonu	10.644.658	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi olmayan duran varlıklar için kullanılan itfa süreleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Ekonomik ömür</u>
Aktifleştirilen geliştirme giderleri	2-10 yıl
Haklar	1-20 yıl

13. KİRALAMA İŞLEMLERİ

	<u>Asgari kira ödemeleri</u>		<u>Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri</u>	
	<u>31 Aralık 2019</u>	<u>31 Aralık 2018</u>	<u>31 Aralık 2019</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
<u>Finansal kiralama borçları</u>				
Finansal kiralama borçları	44.692.599	70.846.798	41.764.503	63.698.775
Bir yıl içinde	32.918.522	30.338.125	30.358.891	25.775.974
İki ile beş yıl arasındakiler	11.774.077	40.508.673	11.405.612	37.922.801
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(2.928.096)	(7.148.023)	-	-
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	<u>41.764.503</u>	<u>63.698.775</u>	41.764.503	63.698.775
Eksi: 12 ay içerisinde ödenecek borçlar (kısa vadeli borçlar kısmında gösterilen) (Dipnot:30)			(30.358.891)	(25.775.974)
12 aydan sonra ödenecek borçlar (Dipnot:30)			<u>11.405.612</u>	<u>37.922.801</u>

Finansal kiralama, üretim hattı ile ilgili makine ve teçhizattan oluşmaktadır. Grup'un finansal kiralamaya ilişkin yükümlülükleri, kiralayanın, kiralanan varlık üzerindeki mülkiyet hakkı vasıtasıyla güvence altına alınmıştır. Sözleşme tarihinde finansal kiralama işlemlerine ilişkin faiz oranları tüm kiralama dönemi için sabitlenmiştir. Sözleşme ortalama efektif faiz oranı yıllık yaklaşık %0,24'tür (2018: %0,24).

14. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Küresel mali krizin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla çıkarılan 5838 sayılı kanun 28 Şubat 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun ilgili maddesi ile yatırımların teşvik edilmesine yönelik olarak, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulaması getirilmektedir. İndirimli kurumlar vergisi oranına Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar tabi tutulacaklardır. Buna göre indirimli oran, bu yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren, "yatırıma katkı tutarına" ulaşıncaya kadar uygulanacaktır. "Yatırıma Katkı Tutarı" kanunda, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla, yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını ifade ettiği belirtilmektedir. Bakanlar Kurulu 16 Temmuz 2009 tarihinde aldığı 2009/15199 sayılı kararlar, 5838 Sayılı Kanunun öngördüğü belirlenmeleri yapmış ve belli şartları taşıyan yatırımların devlet yardımlarından yararlanmasına ilişkin düzenlemeyi fiilen uygulanabilir hale getirmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI (devamı)

Ürün çeşitlendirme/modernizasyon yatırımları için alınan, 27 Kasım 2012 tarih ve A-107742 numaralı teşvik belgesi, 14/08/2013 tarihinde; 55221 sayı ile, 28.01.2014 tarihinde 06888 sayı ile, 03.07.2014 tarih ve 45008 sayı ile, 18/02/2015 tarihinde 22555 sayı ile ve son olarak 17.08.2016 tarih ve 97357 sayı ile revize edilmiştir. Revize edilen yatırım teşvik belgesi tutarı 80.423.761 TL (Yerli) ve 38.387.627 ABD Doları (İthal)'dir.

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, ilk tespitlerine istinaden toplam 248.424.454 TL (31 Aralık 2018: 231.240.330 TL) tutarındaki kurumlar vergisi indirimi üzerinden hesaplanan 35.052.047 TL'lik (31 Aralık 2018: 31.576.948 TL) ertelenmiş vergi varlığını 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolarında muhasebeleştirmiştir (Dipnot:27).

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli karşılıklar		
Garanti giderleri karşılığı (i)	30.403.516	14.215.186
Toplu iş sözleşmesi karşılıkları (ii)	4.152.272	-
Dava karşılığı (iii)	1.700.000	1.700.000
Satış iskontoları karşılığı (iv)	463.975	1.324.103
Ek hizmet karşılığı (v)	-	3.674.454
Diğer	6.585.081	5.690.961
	43.304.844	26.604.704
Uzun vadeli karşılıklar		
Garanti giderleri karşılığı (i)	16.393.612	14.449.227
	16.393.612	14.449.227

- (i) Grup, garanti taahhüdü ile satışını gerçekleştirdiği araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca garanti hizmeti sağlamaktadır.
- (ii) Eylül 2019 itibarıyla süresi dolan ancak imzası 2020 yılında gerçekleşen Toplu İş Sözleşmesi'nin 2019 yılına ait maaş farklarından oluşmaktadır.
- (iii) Grup'un çeşitli dava riskleri nedeniyle ayırdığı karşılıklardır.
- (iv) Grup'un, bayilere uygulamış olduğu fiyat farkı iskontolarından oluşmaktadır.
- (v) Grup'un 2018 yılında yaptığı bazı araç satışlarına ilişkin, sonraki dönemde gerçekleştirdiği modifikasyon maliyetleridir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Garanti giderleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak itibarıyla	28.664.413	21.579.374
İlave karşılık (Dipnot 21)	30.320.152	20.030.689
Ödemeler	(9.982.658)	(12.945.650)
İptal edilen karşılık (Dipnot 21)	(2.204.779)	-
31 Aralık itibarıyla	46.797.128	28.664.413

Toplu iş sözleşmesi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak itibarıyla	-	3.731.198
İlave karşılık	4.152.272	-
Ödemeler	-	(3.731.198)
31 Aralık itibarıyla	4.152.272	-

Satış iskontoları karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak itibarıyla	1.324.103	1.142.271
İlave karşılık (Dipnot 20)	5.753.129	8.678.963
Ödemeler	(6.613.257)	(8.497.131)
31 Aralık itibarıyla	463.975	1.324.103

Ek hizmet karşılığının dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2019	2018
1 Ocak itibarıyla	3.674.454	-
İlave karşılık	-	3.674.454
Ödemeler	(3.674.454)	-
31 Aralık itibarıyla	-	3.674.454

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER**Teminat-Rehin-İpotekler (“TRİ”)**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup’un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	573.177.302	36.479.536	1.526.260	79.335.921
-İpotek	266.313.200	120.000.000	-	22.000.000
-Aval	-	-	-	-
-Akreditif	9.949.570	-	-	1.496.041
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı				
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
Toplam	849.440.072	156.479.536	1.526.260	102.831.962

Grup’un vermiş olduğu diğer TRİ’lerin Grup’un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla % 0’dır (31 Aralık 2018; % 0).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Gümrük müdürlükleri, vergi dairesi ve diğer kamu kuruluşlarına verilen 36.479.536 TL, 1.526.260 ABD Doları ile 79.335.921 Avro tutarındaki teminat mektuplarından 1.496.041 Avro tutarındaki hammadde ve malzeme alımı için açılmış bulunan fakat fiili ithalatı gerçekleşmemiş akreditif tutarından ve uzun vadeli kredi çerçevesinde verilen 120.000.000 TL ve 22.000.000 Avro tutarındaki arsalar ve binalar üzerindeki ipoteklerden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER (devamı)**Teminat-Rehin-İpotekler (“TRİ”) (devamı)**

31 Aralık 2018	TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	470.627.157	13.463.315	2.796.444	73.399.474
-İpotek	274.616.000	142.000.000	-	22.000.000
-Aval	-	-	-	-
-Akreditif	68.152.111	-	-	11.305.924
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı				
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
-Teminat	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-
Toplam	813.395.268	155.463.315	2.796.444	106.705.398

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan teminat mektupları ve çekleri	58.062.078	49.785.840
Doğrudan borçlanma sistemi	37.851.791	5.500.000
	95.913.869	55.285.840

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	4.904.944	4.112.400
Personele ödenecek ücretler	1.960.726	1.686.565
	6.865.670	5.798.965

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kullanılmayan izin karşılığı (*)	3.147.112	2.864.688
	3.147.112	2.864.688

(*) Grup, yıl içerisinde kullanılmamış izin haklarına ilişkin 139.660 TL (2018: 182.862 TL) tutarında ödeme yapmıştır.

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılığı:

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 6.017,60 TL (31 Aralık 2018: 5.434,42 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*, şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık % 7 enflasyon ve % 12 iskonto oranı varsayımlarına göre yaklaşık % 4,67 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2018: % 5,48). İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-19 yıl çalışanlar için % 2,1 , 19 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan 6.730,15 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (1 Ocak 2019: 6.017,60 TL).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı (devamı):

Kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamasında kullanılan önemli tahminler iskonto oranı ve isteğe bağlı işten ayrılma olasılığıdır.

- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, iskonto oranının %1 yüksek alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 3.044.185 TL daha az olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, iskonto oranının %1 düşük alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 3.617.812 TL daha fazla olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha düşük alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 600.524 TL daha fazla olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha yüksek alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 668.208 TL daha düşük olacaktır.

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla karşılık	21.279.033	17.593.975
Hizmet maliyeti	10.391.182	6.141.943
Faiz maliyeti	1.165.974	826.008
Ödenen kıdem tazminatları	(1.597.245)	(1.298.435)
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	1.960.799	(1.984.458)
31 Aralık itibarıyla karşılık	33.199.743	21.279.033

18. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>		
Devreden KDV	140.666.233	103.076.456
Diğer çeşitli dönen varlıklar	3.760.864	478.053
	144.427.097	103.554.509
<u>Diğer Duran Varlıklar</u>		
Devreden KDV	114.038.279	59.651.022
Verilen depozito ve teminatlar	129.246	119.233
Diğer çeşitli alacaklar	20.897	-
	114.188.422	59.770.255
<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>		
Ödenecek vergi ve fonlar	8.211.196	2.270.722
Diğer çeşitli borç ve yükümlülükler	4.311.075	1.494.009
	12.522.271	3.764.731

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

a) Sermaye / Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi

Şirket'in 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerindeki ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	%	31 Aralık 2019	%	31 Aralık 2018
Kıraça Holding A.Ş.	63,46	571.118.812	63,46	380.745.875
Halka açık kısım	34,58	311.091.540	34,58	207.462.221
Diğer	1,97	17.789.648	1,97	11.791.904
Nominal sermaye	100	900.000.000	100	600.000.000
Enflasyon düzeltmesi		22.585.778		22.585.778
Düzeltilmiş sermaye		922.585.778		622.585.778

Grup'un 31 Aralık 2019 itibarıyla sermayesi 6.558.338.851 adet A grubu ve 83.441.661.149 adet B grubu hisseden oluşmaktadır. Hisselerin itibari değeri hisse başına 0,01 TL'dir. Çıkarılan bütün hisseler nakden ödenmiştir.

Yönetim Kurulu'nun 22 Temmuz 2019 tarihli ve 2019/26 sayılı toplantısında; Şirket'in çıkarılmış sermayesinin tamamı nakden karşılanmak suretiyle 600.000.000 TL'den 900.000.000 TL'ye artırılması kararlaştırılmış ve Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca 300.000.000 TL nominal değerli payların ihracına ilişkin hazırlanan ve kurul tarafından onaylanan izahname ile başlatılan sermaye artırımı işlemleri tamamlanmıştır.

Şirket Ana Mukavelesi'nin 8. Maddesi ile (A) Grubu hisse senedi sahiplerine, Yönetim Kurulu'nun yedi azadan oluşması durumunda, seçilecek yedi azadan beşinin; dokuz azadan oluşması durumunda ise seçilecek dokuz azadan altısının A Grubu hisse senedi sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçilmesi imtiyazı tanınmıştır.

b) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yasal Yedekler	1.045.086	1.045.086
	1.045.086	1.045.086

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, Grup'un (Şirket'in) ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşınca kadar, yıllık karın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kar payı ödendikten sonra, kardan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

b) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler (devamı)

Grup'un birikmiş karlar içerisinde sınıflandırılan olağanüstü yedekleri 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 5.620.054 TL (31 Aralık 2018: 5.620.054 TL)'dir.

Kar Dağıtımı:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

5 Nisan 2019 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda kar dağıtımı yapılmamasına karar verilmiştir. Dağıtılabilir kar oluşmadığından, Grup Yönetimi cari yıla ilişkin olarak temettü ödemesi yapılmasını planlamamaktadır.

20. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
a) Satışlar		
Yurt içi satışlar	663.907.057	725.902.875
Yurt dışı satışlar	1.054.317.563	807.119.634
Diğer gelirler	26.233.530	6.403.967
Satış iadeleri (-)	(30.563.873)	(84.407.450)
Satış iskontoları (-) (*)	(9.602.781)	(13.431.176)
	1.704.291.496	1.441.587.850

(*) Satış iskontolarının 5.753.129 TL (2018: 8.678.963 TL) tutarındaki kısmı satış iskontoları karşılığında oluşmaktadır (Dipnot:15).

Grup, mal ve hizmet devrederek edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak ve belirli bir anda yerine getirir. Bu durum, TFRS 8 kapsamında raporlanabilir her bir bölüm için açıklanan hasılat bilgileriyle tutarlıdır (Dipnot 4):

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Karsan markalı ürünler	227.380.938	187.541.444
Endüstriyel ve yedek parça	148.022.776	135.013.973
Diğer markalı satışlar	1.265.330.631	1.091.515.438
Diğer markalı araç satışları	1.238.680.129	1.082.186.203
Satış sonrası hizmetler	26.650.502	9.329.235
Diğer	63.557.151	27.516.995
Toplam	1.704.291.496	1.441.587.850

Yönetim, 2019 yılında sona eren yıl itibarıyla yerine getirilmeyen edim yükümlülüklerine tahsis edilen işlem bedelinin %98'inin bir sonraki raporlama döneminde (8.349.516 TL), kalan %2'lik kısmın (159.950 TL) ise 2021 yılında gelir olarak kaydedilmesini beklemektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ (devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
<u>b) Satışların maliyeti</u>		
İlk madde ve malzeme giderleri	(1.056.671.898)	(1.092.165.168)
Genel üretim giderleri	(56.322.597)	(46.442.511)
Amortisman ve itfa payı giderleri (Dipnot 11-12)	(53.138.830)	(47.761.915)
Direkt işçilik giderleri	(65.183.177)	(51.684.003)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	(57.055.351)	67.076.023
Bitmiş mamul stoklarındaki değişim	(11.101.814)	15.137.666
Satılan ticari mallar maliyeti	(94.349.779)	(57.524.987)
Verilen hizmet maliyeti	(22.419.507)	(10.166.182)
Stok değer düşüklüğü değişimi (Dipnot 9)	(401.694)	(1.270.527)
	<u>(1.416.644.647)</u>	<u>(1.224.801.604)</u>
<u>c) Finans sektöründen gelirler</u>		
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı (*)	177.836.871	241.606.076
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	(150.262.560)	(178.582.522)
	<u>27.574.311</u>	<u>63.023.554</u>

(*) Kazanılmış finansal kiralama kira gelirlerini temsil eder.

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Pazarlama giderleri (-)	(63.460.120)	(83.190.637)
Genel yönetim giderleri (-)	(56.743.391)	(47.101.954)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(9.518.695)	(9.284.865)
	<u>(129.722.206)</u>	<u>(139.577.456)</u>

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)**a) Pazarlama Giderleri Detayı**

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Garanti giderleri (Dipnot:15)	(28.115.373)	(20.030.689)
Personel giderleri	(13.651.196)	(12.204.338)
Reklam giderleri	(7.650.844)	(8.019.576)
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(1.889.885)	(2.013.227)
Nakliye ve sigorta giderleri	(1.741.021)	(1.201.461)
Taşıeronluk giderleri	(1.512.891)	(1.993.490)
Amortisman ve itfa payı giderleri (Dipnot:11-12)	(1.464.020)	(1.471.334)
Kira giderleri	(833.121)	(1.327.690)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(671.464)	(884.351)
Bakım ve onarım giderleri (*)	-	(25.581.211)
Diğer	(5.930.305)	(8.463.270)
	(63.460.120)	(83.190.637)

(*) Bakım ve onarım giderleri, 2018 yılı içerisinde süresi dolan bakım sözleşmelerine ilişkin katılan giderleri içermektedir.

b) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(24.226.190)	(22.712.246)
Taşıeronluk giderleri	(6.077.713)	(5.215.571)
Danışmanlık giderleri	(5.971.981)	(4.470.892)
Amortisman ve itfa payı giderleri (Dipnot:11-12)	(4.424.187)	(3.391.109)
Holding hizmet giderleri	(3.711.254)	(1.740.349)
Beklenen zarar karşılığı (Dipnot:6)	(1.489.062)	(3.170.400)
Seyahat giderleri	(1.374.905)	(1.505.622)
Abonelik ve aidat giderleri	(1.294.337)	(853.687)
Kullanım hakkı varlıkları amortisman giderleri (Dipnot 2.4)	(1.094.633)	-
İşletme lisansları ve patentler	(830.174)	(861.240)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	(622.215)	(875.689)
Enerji giderleri	(618.018)	(582.993)
Sigorta giderleri	(501.329)	(402.693)
Kira giderleri	(465.147)	(559.365)
Vergi ve ceza giderleri	(259.758)	(233.282)
Dava, icra ve noter giderleri	(241.376)	(206.955)
Diğer	(3.541.112)	(319.861)
	(56.743.391)	(47.101.954)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)**c) Araştırma ve Geliştirme Giderleri Detayı**

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(5.617.031)	(5.388.870)
Personel giderleri	(2.682.199)	(3.050.953)
Amortisman ve itfa payı giderleri (Dipnot:11-12)	(692.767)	(459.087)
Diğer	(526.698)	(385.955)
	(9.518.695)	(9.284.865)

22. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	53.347.888	74.690.684
Ticari faaliyetlerden vade farkı geliri	22.577.691	35.477.083
Konusu kalmayan şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	31.342	15.000
Diğer (*)	26.465.422	7.802.075
	102.422.343	117.984.842

(*) Söz konusu tutarın 14.250.000 TL'si, diğer taraflara yansıtılan garanti ve kaynak kullanım bedellerini içermektedir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Ticari faaliyetlerden vade farkı gideri	(25.649.392)	(16.374.541)
Mutabakat farkları ile ilgili düzeltmeler (Dipnot: 5-6)	-	(12.789.402)
Diğer	(4.287.638)	(1.670.530)
	(29.937.030)	(30.834.473)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

23. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Sabit kıymet satış karı (*)	80.760.363	2.810.950
Vadeli mevduat faiz geliri	2.604.042	2.924.399
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklardan kaynaklanan net kazanç (**)	-	62.110.785
Boyama hattı yatırım geliri	-	2.178.174
	83.364.405	70.024.308

(*) Şirket'in Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan 64.857.749 TL net defter değerli fabrikası, 23 Mayıs 2019 tarihinde 145.000.000 TL karşılığında Kök Ziraat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye satılmıştır.

(**) Grup'un 10,03 oranında ortak olduğu Maas Global OY, şirket pazar değerinin tespiti amacıyla 31 Aralık 2018 tarihinde bağımsız bir değerlendirme kuruluşuna gerçeğe uygun değer raporu hazırlatmıştır. Söz konusu değerlendirme sonucunda, Grup'un payına düşen 62.110.785 TL'lik değer artışı Grup yönetimince TFRS 9 kapsamında "Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda sınıflandırılacak" şeklinde değerlendirilip, ilgili tutar Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler altında gösterilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Sabit kıymet satış zararı	(2.827.069)	(354.994)
	(2.827.069)	(354.994)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

24. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Hammadde kullanımı	(1.056.671.898)	(1.092.165.168)
Satılan ticari mal maliyeti	(94.349.779)	(57.524.987)
Direkt işçilik giderleri	(65.183.177)	(51.684.003)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(59.719.804)	(53.083.445)
Genel üretim gideri	(56.322.597)	(46.442.511)
Personel giderleri	(40.559.585)	(37.967.537)
Garanti giderleri	(28.115.373)	(20.030.689)
Satılan hizmet maliyeti	(22.419.507)	(10.166.182)
Reklam giderleri	(7.650.844)	(8.019.576)
Taşıeronluk giderleri	(7.590.604)	(7.209.061)
Danışmanlık giderleri	(5.971.981)	(4.470.892)
Holding hizmet giderleri	(3.711.254)	(1.740.349)
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(1.889.885)	(2.013.227)
Nakliye ve sigorta giderleri	(1.741.021)	(1.201.461)
Beklenen zarar karşılığı (Dipnot:6)	(1.489.062)	(3.170.400)
Kira giderleri	(1.298.268)	(1.887.055)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(671.464)	(884.351)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	(622.215)	(875.689)
Stok değer düşüklüğü değişim	(401.694)	(1.270.527)
Otobüs bakım ve onarım karşılığı gideri	-	(25.581.211)
Mamul stoklarındaki değişim	(11.101.814)	15.137.666
Yarı mamul stoklarındaki değişim	(57.055.351)	67.076.023
Diğer	(21.829.676)	(19.204.428)
	(1.546.366.853)	(1.364.379.060)

25. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Finansman kaynaklı net kur farkı gideri	(139.442.387)	(211.539.810)
Faiz giderleri	(156.247.333)	(99.103.780)
Faktoring giderleri	(15.708.452)	(10.794.393)
Türev araçlardan kaynaklanan gerçekleşmemiş kar/(zarar) net	11.128.266	(6.503.410)
Diğer	(13.526.150)	(6.213.591)
	(313.796.056)	(334.154.984)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

26. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme fonu	153.912.990	198.484.656
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(8.022.343)	(6.453.704)
Yabancı para çevrim fonu	1.496.339	704.585
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	-	(25.589.944)
	147.386.986	167.145.593

Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme fonu:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem başındaki bakiye	198.484.656	155.774.429
Maddi duran varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan (azalış) / artış	-	43.263.220
Geçmiş yıl zararlarına transfer edilen	(44.571.666)	(552.993)
Dönem sonu bakiyesi	153.912.990	198.484.656

7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Kanunun 89 uncu maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının; (a) bendiyle kurumların iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançlarına uygulanan %75’lik istisna %50’ye indirilmiştir. Bu düzenleme 5 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Maddi duran varlık yeniden değerlendirme fonu, bina ve arazilerin yeniden değerlemesi sonucu ortaya çıkar. Yeniden değerlendirilen bir bina ya da arazinin elden çıkarılması durumunda, yeniden değerlendirme fonunun satılan varlıkla ilişkili kısmı doğrudan geçmiş yıl karına devredilir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm (kazanç)/kayıpları:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem başı bakiyesi	(6.453.704)	(8.041.270)
Dönem içi kayıp	(1.568.639)	1.587.566
Dönem sonu bakiyesi	(8.022.343)	(6.453.704)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

26. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ (devamı)**Riskten korunma fonu kayıpları:**

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem başı bakiyesi	(25.589.944)	(4.075.609)
Kar veya zarar tablosuna sınıflanan	25.589.944	-
Nakit akımlarının finansal riske karşı korunması işleminin muhasebeleştirilmesinden elde edilen zarar/(kazanç)	-	(21.514.335)
Dönem sonu bakiyesi	-	(25.589.944)

Yabancı para çevrim fonu:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem başı bakiyesi	704.585	215.704
Dönem çevrim farkı	791.754	488.881
Dönem sonu bakiyesi	1.496.339	704.585

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar</u>		
Peşin ödenen diğer vergi ve fonlar	(1.720.158)	(738.891)
Dönem karı vergi yükümlülükleri	157.128	174.775
	(1.563.030)	(564.116)
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<u>Cari vergi varlık/(yükümlülüğü):</u>		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	(2.145.272)	(476.986)
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	3.708.302	1.041.102
	1.563.030	564.116

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 31 Aralık 2019			
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Emeklilik planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	(1.960.799)	392.160	(1.568.639)
Riskten Korunma Kayıpları	32.807.621	(7.217.677)	25.589.944
Yabancı Para Çevrim Fonu	791.754	-	791.754
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir /(gider)	31.638.576	(6.825.517)	24.813.059

1 Ocak - 31 Aralık 2018			
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Emeklilik planlarından aktüeryal kazanç ve kayıplar	1.984.458	(396.892)	1.587.566
Riskten Korunma Kayıpları	(27.582.481)	6.068.146	(21.514.335)
Duran varlıklar değer artış fonundaki değişim	51.074.697	(7.811.477)	43.263.220
Yabancı Para Çevrim Fonu	488.881	-	488.881
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir / (gider)	25.965.555	(2.140.223)	23.825.332

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2019 yılında uygulanan efektif vergi oranı %22’dir (2018: %22).

7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Kanunun 89 uncu maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının; (a) bendiyle kurumların iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançlarına uygulanan %75’lik istisna %50’ye indirilmiştir. Bu düzenleme 5 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Kurumlar Vergisi (devamı)

22 Şubat 2017 tarihli ve 29987 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2017/9917 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar” uyarınca; 2012/3305 sayılı Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (“US-97 Kodu: 15-37”) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1 Ocak 2017 ile 31 Aralık 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için; bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı %100 olmak üzere teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı olarak 2020 yılında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden %22, 2021 ve sonrasında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden ise %20 kullanılmıştır (2018: %22).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)*Ertelenmiş Vergi (devamı)*

<u>Ertelenmiş vergi varlıkları / (yükümlülükleri):</u>	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İndirilebilir mali zararlar	89.017.539	108.661.224
Yeniden değerlendirme ve maddi varlıkların amortisman / diğer maddi olmayan varlıkların itfa farkları	(11.611.828)	(39.355.974)
Yatırım teşviki (Dipnot:14)	35.052.047	31.576.948
Gelir tahakkukları	(32.671.493)	(25.558.312)
Kredi kur farkları	(27.866.934)	(17.228.133)
Garanti gideri karşılığı	9.849.789	6.227.130
Türev araçlar	3.120.300	5.568.518
Bakım ve onarım giderleri karşılığı	-	4.694.382
Kıdem tazminatı karşılıkları	6.648.206	4.261.107
Stok düzeltmelerinin etkisi	1.994.528	2.119.128
Tahvillere ilişkin düzeltmeler	694.201	1.750.876
Dava karşılığı	374.000	374.000
İzin ve ücret karşılığı	2.448.122	1.490.431
Satış iskontoları karşılığı	130.947	135.482
Şüpheli alacak karşılığı	528.729	635.828
Tahakkuk etmemiş finansman geliri,gideri (net)	(376.569)	477.108
Dönemsellik düzeltmesi	3.772.331	760.579
Diğer	9.870.308	13.485.656
	90.974.223	100.075.978

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 546.824.749 TL (31 Aralık 2018: 660.285.240 TL) tutarında birikmiş vergi zararı mevcuttur. Grup yönetiminin birikmiş vergi zararlarının zaman aşımına uğramasından önce vergilendirilebilir kar elde edilmesinin mümkün olup olmayacağı ile ilgili yaptığı beş yıllık projeksiyonlar çerçevesinde faydalanamayacağını düşündüğü 101.737.056 TL tutarında (31 Aralık 2018: 116.979.122 TL) devreden vergi zararları için karşılık ayırdıktan sonra geri kullanabileceğini muhtemel gördüğü 445.087.693 TL (31 Aralık 2018: 543.306.118 TL) tutarındaki devreden vergi zararları için 89.017.539 TL (31 Aralık 2018: 108.661.224 TL) ertelenmiş vergi varlığı finansal tablolara yansıtılmıştır.

Devreden geçmiş yıl zararlarının kullanım hakkının sona erecekleri yıllar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
2019 yılında sona erecek	-	115.242.066
2020 yılında sona erecek	1.737.056	1.737.056
2021 yılında sona erecek	206.818.908	206.818.908
2022 yılında sona erecek	120.534.134	120.534.134
2023 yılında sona erecek	216.855.507	215.953.076
2024 yılında sona erecek	879.144	-
	546.824.749	660.285.240

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)Ertelenmiş Vergi: (devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren yıl içindeki ertelenmiş vergi aktifleri / (pasiflerinin) hareketi aşağıda verilmiştir:

<u>Ertelenmiş vergi varlık / (yükümlülük) hareketleri:</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	100.075.978	80.160.836
Muhasebe politikası değişikliği sebebiyle yapılan düzeltmeler	-	7.863.092
1 Ocak itibarıyla yeniden düzenlenmiş açılış bakiyesi	100.075.978	88.023.928
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	(2.276.238)	14.192.273
Özkaynak altında muhasebeleştirilen	(6.825.517)	(2.140.223)
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	90.974.223	100.075.978

Dönem vergi giderinin dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

<u>Vergi karşılığının mutabakatı:</u>	<u>1 Ocak- 31 Aralık 2019</u>	<u>1 Ocak- 31 Aralık 2018</u>
Vergi öncesi kar / (zarar)	24.725.547	(37.102.957)
Gelir vergisi oranı %22 (2018: %22)	5.439.620	(8.162.651)
Vergi etkisi:		
- vergiye tabi olmayan gelirler	(31.001.176)	(18.720.790)
- kanunen kabul edilmeyen giderler	16.472.078	6.222.363
- ertelenmiş vergi varlığı olarak muhasebeleştirilmeyen kullanılmamış vergi zararları	19.819.514	16.700.560
- yatırım indiriminden hesaplanmış ertelenmiş vergi etkisi	(3.475.099)	(7.272.678)
- vergi oranının % 20'den % 22'ye değişimi	(1.533.257)	(356.430)
- diğer	(1.300.170)	(2.125.661)
Kar veya zarar tablosundaki vergi karşılığı gideri	<u>4.421.510</u>	<u>(13.715.287)</u>

28. PAY BAŞINA KAZANÇ / (KAYIP)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren dönemler Grup hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve 1 TL karşılığı hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir (nakit artışlarının bedelsiz hisse içermediği varsayılmıştır):

	<u>1 Ocak- 31 Aralık 2019</u>	<u>1 Ocak- 31 Aralık 2018</u>
Tedavüldeki hisse senedinin ağırlıklı ortalama adedi	60.575.342.466	60.000.000.000
Ana ortaklık net dönem karı / (zararı) (TL)	18.024.512	(23.387.670)
Pay başına kazanç / (kayıp) (TL) (1 TL hisse başına)	0,0298	(0,0390)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

29. TÜREV ARAÇLAR

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Kısa vadeli	44.867.703	14.183.181	29.102.154	9.249.620
Forward sözleşmeleri	-	7.422.223	-	2.600.857
Para alım satım opsiyonları	-	6.760.958	-	6.648.763
Gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı sözleşmeler	44.867.703	-	29.102.154	-
Uzun vadeli	89.735.406	-	87.306.462	16.061.827
Forward sözleşmeleri	-	-	-	8.300.843
Para alım satım opsiyonları	-	-	-	7.760.984
Gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı sözleşmeler	89.735.406	-	87.306.462	-
	134.603.109	14.183.181	116.408.616	25.311.447

Döviz türev işlemleri:

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla döviz türev araçlarından yararlanır. Grup, döviz kurundaki dalgalanmaların yönetimine bağlı olarak çeşitli vadeli döviz sözleşmelerinin ve opsiyonların tarafıdır. Satın alınan türev araçlar esas olarak Grup'un faaliyette bulunduğu piyasadaki döviz cinslerindendir.

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un gerçekleştirmekle yükümlü olduğu ve vadesi gelmemiş vadeli döviz sözleşmelerinin toplam nominal tutarı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmesi	272.548.292	296.819.570
Vadeli döviz sözleşmeleri	42.563.845	129.474.325
	315.112.137	576.993.895

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Grup'un döviz türevlerinin gerçeğe uygun değeri yaklaşık 14.183.181 TL (2018: 25.311.447 TL) olarak tahmin edilmektedir. Yükümlülüklerden oluşan bu tutarın değerlemesinde, bilanço tarihinde, benzer araçlar için kote edilmiş piyasa fiyatları baz alınmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

29. TÜREV ARAÇLAR (devamı)

31 Aralık 2018 itibarıyla Grup'un 25.000.000 Avro tutarındaki kredisinden gerçekleşmemiş kur farkı zararı olan 32.807.621 TL, riskten korunma aracı olarak, ileri vadeli Avro alacakları ile ilişkilendirilmiş ve nakit akım riskinden korunmak için düzenlenen ve efektif olan işlem özkaynaklar altında, 7.217.677 TL'lik ertelenmiş vergi aktifleri ile netleştirilerek 25.589.944 TL olarak gösterilmiştir. 31 Aralık 2019 itibarıyla, Şirket'in ileri vadeli Avro alacakları ile ilişkilendirilen bu işlem efektif olmadığı için, Grup'un gerçekleşmemiş kur farkı zararını özkaynak altında gösterdiği söz konusu nakit akım riskinden korunma muhasebe politikası bulunmamaktadır.

Riskten korunma fonu

Grup'un riskten korunma fonu aşağıdaki riskten korunma araçlarını kapsar:

	Not	Nakit akış riskinden korunma fonu	
		Riskten korunma fonunun maliyeti	Toplam riskten korunma fonu
1 Ocak 2018 - açılış bakiyesi	27	(4.075.609)	(4.075.609)
Riskten korunan aracın diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değerindeki değişim		(27.582.481)	(27.582.481)
Ertelenmiş vergi etkisi	27	6.068.146	6.068.146
31 Aralık 2018 - kapanış bakiyesi		(25.589.944)	(25.589.944)
Riskten korunan aracın diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değerindeki değişim	27	32.807.621	32.807.621
Ertelenmiş vergi etkisi	27	(7.217.677)	(7.217.677)
31 Aralık 2019 - kapanış bakiyesi		-	-

30. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Varlıklar

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar

Kısa Vadeli Finansal Yatırımlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kullanımı kısıtlı banka bakiyeleri (*)	2.465.708	48.225.635
	2.465.708	48.225.635

(*) Söz konusu kısa vadeli finansal yatırımlar gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı yapılan sözleşmeler çerçevesinde kısıtlanan banka bakiyelerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Uzun Vadeli Finansal Yatırımlar (devamı)

Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Aktif bir piyasası olmadığı için maliyetle değerlenen finansal yatırımlar

	Hisse Oranı %	31 Aralık 2019	Hisse Oranı %	31 Aralık 2018
<u>Borsada işlem görmeyen</u>				
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) (*)	%28,59	78.634.649	%70	26.926.649
Maas Global OY	%10,03	71.978.178	%10,03	71.978.178
		150.612.827		98.904.827

(*) Şirket, Menarinibus marka araçların üretimini gerçekleştiren Industria Italiana Autobus'un ("IIA") sermayesine, 12 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 21.882.749 TL (3.629.642 Avro) bedel ile katılım göstermiş ve ortaklık payı %5'ten %70'e yükselmiştir. Öte yandan, 29 Ocak 2019 tarihinde düzenlenen IIA Genel Kurul'unda İtalyan devlet kurumu olan INVITALIA S.P.A.'nın orantısız olarak sermaye artışı hakkını kullanması sonucu, Şirket'in IIA'daki ortaklık oranı %28,59'a düşmüştür. Şirket, 2019 yılı içinde yapılan sermaye artışına 8.295.024 Avro bedelinde iştirak ederek IIA'nın sermayesindeki toplam yatırım tutarını 5.129.642 Avro'dan (26.926.649 TL) 11.924.666 Avro'ya (78.634.649 TL) çıkartmıştır.

Finansal Borçlar

İtfa edilmiş değerlerinden gösterilen finansal borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal Borçlar		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	759.117.007	267.431.580
Uzun Vadeli Banka Kredilerinin Kısa Vadeli Kısım	145.984.469	501.725.031
Kısa Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	91.155.458	70.721.928
Kısa Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar (Dipnot:13)	30.358.891	25.775.974
Kiralama İşlemlerinden Kısa Vadeli Borçlar	487.028	-
Faktoring Borçları	24.202.307	16.776.754
	1.051.305.160	882.431.267
Uzun Vadeli Banka Kredileri	434.890.845	594.892.107
Uzun Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	-	92.236.601
Uzun Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar (Dipnot: 13)	11.405.612	37.922.801
Kiralama İşlemlerinden Uzun Vadeli Borçlar	294.773	-
	446.591.230	725.051.509
	1.497.896.390	1.607.482.776

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)**Finansal Borçlar (devamı)**

Banka Kredileri:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2019	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%20,46	256.923.065	83.650.000
Avro	%2,81	648.178.411	351.240.845
		905.101.476	434.890.845

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%16,68	186.439.802	110.120.758
Avro	%4,28	487.584.286	484.771.349
ABD Doları	%7,65	95.132.523	-
		769.156.611	594.892.107

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	905.101.476	769.156.611
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	216.277.472	280.837.120
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	126.928.071	118.734.859
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	40.023.441	109.347.547
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	15.034.790	38.059.728
5 yıl ve daha uzun vadeli	36.627.071	47.912.853
	1.339.992.321	1.364.048.718

Uzun vadeli borçların gerçeğe uygun değerine aşağıda yer verilmiştir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli banka kredileri	434.890.845	594.892.107
Toplam borçlar	434.890.845	594.892.107

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerin mutabakatı

Grup'un finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülüklerine ilişkin nakit ve nakit olmayan değişimler aşağıdaki tabloda verilmiştir. Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülükler, Grup'un konsolide nakit akış tablosunda, finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına sınıflanan veya sınıflanacak olan nakit akışlarıdır.

			Nakit olmayan değişimler	
	1 Ocak 2019	Finansman nakit akışları	Gerçeğe uygun değer düzeltmeleri	31 Aralık 2019
Banka kredileri ve diğer finansal yükümlülükler	1.607.482.776	(371.042.932)	261.456.546	1.497.896.390

			Nakit olmayan değişimler	
	1 Ocak 2018	Finansman nakit akışları	Gerçeğe uygun değer düzeltmeleri	31 Aralık 2018
Banka kredileri ve diğer finansal yükümlülükler	1.173.048.215	86.752.842	347.681.719	1.607.482.776

İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İhraç edilmiş tahvillerin kısa vadeli kısmı	91.155.458	70.721.928
İhraç edilmiş tahvillerin uzun vadeli kısmı	-	92.236.601
	91.155.458	162.958.529

2014 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izni alınan 200 Milyon TL ihraç tavanı kapsamında, 2015 yılı Ekim ayında satışı gerçekleştirilen 180 Milyon TL nominal değerli tahvil 17 Ekim 2017 tarihinde itfa edilmiştir. Aynı tavan kapsamında satışı gerçekleştirilen 20 Milyon TL nominal değerli ikinci tertip tahvil ihracı, 23 Mart 2018 tarihinde itfa edilmiştir.

Grup nitelikli yatırımcılara satılmak üzere, 11 Ağustos 2017 tarihinde 200 Milyon TL nominal değerli tahvil ihracı için tamamına ilişkin ödeme yükümlülükleri için hakim ortak Kıraca Holding A.Ş.'nin garanti vermesi suretiyle Sermaye Piyasası Kurulu'ndan izin almıştır. İşbu ihraç tavanı kapsamında 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 1092 gün vadeli, 13 Ekim 2020 itfa tarihli 88 Milyon TL nominal değerli ve 3 ayda bir değişken faizli kupon ödemeli, 728 gün vadeli, 15 Ekim 2019 itfa tarihli 67 Milyon TL nominal değerli iki tahvil tranşının satışı 13 Ekim 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

Tahvillerin vadeleri aşağıdaki gibidir

Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2019	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%4,03 + DİBS (*)	91.155.458	-
		91.155.458	-
Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2018	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%4,02 + DİBS (*)	70.721.928	92.236.601
		70.721.928	92.236.601

(*) Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedi faiz oranını ifade etmektedir.

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı Dipnot 30'da açıklanan kredileri de içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, yedekler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını yılda iki kez olmak üzere inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı ve hisselerin geri satın alımı yollarıyla dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Endüstrideki diğer firmalarla tutarlı olmak üzere sermayeyi kaldıraç oranına göre inceler. Söz konusu rasyo net borcun toplam sermayeye bölünmesi ile hesaplanır. Net borç ise toplam kredilerden (cari ve cari olmayan kredilerin konsolide bilançoda gösterildiği gibi dahil edilmesiyle) nakit ve nakit benzerlerinin çıkarılması suretiyle elde edilir. Toplam sermaye, konsolide bilançodaki "öz kaynak" kalemi ile net borcun toplanması ile hesaplanır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

2019 yılında Grup'un stratejisi, 2018'den beri değişmemektedir. 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzeri değerlerin ve kısa vadeli finansal yatırımların finansal borçlardan düşülmesiyle hesaplanan net borcun, toplam sermayeye bölünmesi ile bulunan borç sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal Borçlar	1.497.896.390	1.607.482.776
Eksi: Nakit ve Nakit Benzerleri	(47.238.953)	(82.769.148)
Net Borç	1.450.657.437	1.524.713.628
Toplam Özkaynak	663.535.421	327.563.871
Toplam Sermaye	2.114.192.858	1.852.277.499
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	% 69	% 82

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup yönetimi tarafından finansal riskler tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır.

b.1) Kredi riski yönetimi

Grup kredi riskini minimuma indirmek için, kredibilitesi yüksek taraflarla çalışmayı ve temerrüt durumundaki finansal zarar riskini azaltmak adına da gerekli gördüğü durumlarda teminat alma politikasını benimsemiştir.

Yeni bir müşteri kabul edilirken; müşterinin kredibilitesi, ilgili departmanlar tarafından değerlendirilir ve gerekli görülen durumlarda teminat alınarak uygun kredi limitleri tanımlanır.

Grup'un müşteri limitlerinin belirlenmesi ve vadesi geçen alacaklara ilişkin uygulanacak takip mekanizmalarına dair de prosedürleri mevcuttur. Grup'un ticari alacakları, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki müşteriyi kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır. Ayrıca, Grup yönetimi dönem sonları itibarıyla ticari borçlarını ve finansal varlıklarını müşteri ve varlık bazında değerlendirerek, tahsili mümkün görünmeyen tutarlara ilişkin gerekli karşılıkların konsolide finansal tablolara yansıtılmasını sağlar. Bu bağlamda, Grup yönetimi raporlama tarihi itibarıyla, Grup'un kredi riskinin önemli ölçüde azaldığını düşünmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar					
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Finans Sektörü Faaliyetlerindeki Alacaklar
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
31 Aralık 2019						
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	383.951.625	471.988.835	-	99.213	48.767.906	150.262.560
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	2.877.975	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	202.033.894	424.992.810	-	-	48.767.906	150.262.560
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	181.917.731	46.996.025	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.501.520	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	3.174.238	4.494.033	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	(3.174.238)	(4.494.033)	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri ve teminat çeklerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal risk faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
31 Aralık 2018	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	197.805.746	409.072.614	-	73.732	130.840.152	178.582.522
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	7.370.000	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	139.837.702	375.105.748	-	-	130.840.152	178.582.522
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	57.968.044	33.966.866	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	781.560	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	549.072	4.916.498	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	(549.072)	(4.916.498)	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri ve teminat çeklerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturmaması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi dereceleri devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, müşteriler için belirlenen ve risk yönetimi kurulu tarafından her yıl incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki müşteriyi kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmakta, gerekli görüldüğü durumlarda alacaklar sigortalanmaktadır.

Vadesi geçen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	99.721.418	99.721.418
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	21.368.538	21.368.538
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	57.018.734	57.018.734
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	50.805.067	50.805.067
Toplam vadesi geçen alacaklar	228.913.756	228.913.756
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	2.501.520	2.501.520

31 Aralık 2018	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	33.398.761	33.398.761
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	31.714.450	31.714.450
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	19.782.137	19.782.137
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	7.039.562	7.039.562
Toplam vadesi geçen alacaklar	91.934.910	91.934.910
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	781.560	781.560

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle, yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan ve olan finansal yükümlülüklerinin sözleşme uyarınca geri ödeme süreleriyle vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Türev finansal yükümlülükler ise iskonto edilmemiş net nakit giriş ve çıkışlarına göre düzenlenmiştir. Vadeli işlem araçları brüt ödenmesi gereken vadeli işlemler için net olarak ödenir ve iskonto edilmemiş, brüt nakit giriş ve çıkışları üzerinden realize edilir. Alacaklar veya borçlar sabit olmadığı zaman açıklanan tutar, rapor tarihindeki getiri eğrilerinden elde edilen faiz oranı kullanılarak belirlenir.

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2019

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.339.992.321	1.461.165.382	323.575.682	641.147.344	453.968.293	42.474.063
Tahvil ihracına yönelik borçlanmalar	91.155.458	104.170.278	4.117.769	100.052.509	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	41.764.503	44.692.599	8.298.770	24.619.752	11.774.077	-
Kiralama işlemlerinden borçlar	781.801	781.801	121.757	365.271	294.773	-
Factoring borçları	24.202.307	24.202.307	24.202.307	-	-	-
Ticari borçlar	229.845.353	229.845.353	229.845.353	-	-	-
Diğer yükümlülükler	4.311.075	4.311.075	-	4.311.075	-	-
Türev araçlar						
Türev yükümlülükler	14.183.181	18.328.374	3.327.467	15.000.907	-	-
Toplam yükümlülük	1.746.235.999	1.887.497.169	593.489.105	785.496.858	466.037.143	42.474.063

31 Aralık 2018

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 aydan kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.364.048.718	1.509.501.363	227.910.437	629.961.188	595.701.515	55.928.223
Tahvil ihracına yönelik borçlanmalar	162.958.529	208.141.587	10.982.903	93.404.040	103.754.644	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	63.698.775	70.846.798	7.732.675	22.605.450	40.508.673	-
Ticari borçlar	247.332.650	269.776.387	192.281.198	77.495.189	-	-
Factoring borçları	16.776.754	16.776.754	14.991.563	1.785.191	-	-
Diğer yükümlülükler	1.494.009	1.494.009	-	1.494.009	-	-
Türev araçlar						
Türev yükümlülükler	25.311.447	32.479.393	4.900.907	14.385.313	13.193.173	-
Toplam yükümlülük	1.881.620.882	2.109.016.291	458.799.683	841.130.380	753.158.005	55.928.223

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi (devamı)

Likidite riski tablosu (devamı):

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Döviz kuru ve faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, aşağıdakilerin de dahil olduğu türev niteliğinde olan çeşitli finansal araçlar kullanmaktadır:

- Yabancı para alım ve satım nedeniyle doğan döviz kuru riskinden korunmak için kullanılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ve stres senaryoları ile de değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)**

	31 Aralık 2019					
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	RON	GBP	Diğer
1. Ticari Alacak	633.954.019	1.411.893	93.983.048	378.422	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	47.941.628	4.663	4.450.976	13.235.659	605	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	233.693.905	7.743	34.478.743	2.883.049	17.759	47.965
4. DÖNEN VARLIKLAR	915.589.553	1.424.299	132.912.767	16.497.130	18.364	47.965
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	86.068.492	30.540	12.914.185	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	86.068.492	30.540	12.914.185	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.001.658.045	1.454.839	145.826.952	16.497.130	18.364	47.965
10. Ticari Borçlar	23.919.803	835.672	1.619.918	5.889.494	57	7.774
11. Finansal Yükümlülükler	702.739.609	-	105.665.595	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	726.659.412	835.672	107.285.513	5.889.494	57	7.774
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	362.646.457	-	54.528.382	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	550.856	-	82.828	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	363.197.313	-	54.611.210	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.089.856.724	835.672	161.896.723	5.889.494	57	7.774
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	21.281.920	-	3.200.000	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(21.281.920)	-	(3.200.000)	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	(66.916.759)	619.167	(12.869.771)	10.607.636	18.307	40.191
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(407.961.077)	580.884	(63.462.699)	7.724.587	548	(7.774)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(7.422.223)	-	(1.116.023)	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	324.852.469	-	48.845.588	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	782.910.002	-	117.720.206	-	-	-
26. İthalat	658.389.396	772.890	97.604.242	-	60.929	925.090

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2018					
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	RON	GBP	Diğer
1. Ticari Alacak	397.784.494	8.753.215	56.937.822	-	950	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	326.587.172	6.079	50.134.068	18.923.242	-	100
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	119.386.996	172.447	17.975.637	7.431.016	12.231	124.450
4. DÖNEN VARLIKLAR	843.758.662	8.931.741	125.047.527	26.354.258	13.181	124.550
5. Ticari Alacaklar	75.313.330	-	12.493.917	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	9.225.928	30.540	1.503.859	-	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	84.539.258	30.540	13.997.775	-	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	928.297.920	8.962.281	139.045.302	26.354.258	13.181	124.550
10. Ticari Borçlar	164.464.303	1.665.827	24.905.694	892.886	994	-
11. Finansal Yükümlülükler	622.490.332	19.469.767	86.274.359	-	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	786.954.635	21.135.594	111.180.053	892.886	994	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	538.911.125	1.577.837	88.024.267	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	37.460.105	-	220.071	30.146.658	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	576.371.230	1.577.837	88.244.338	30.146.658	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.363.325.865	22.713.431	199.424.391	31.039.544	994	-
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	(4.967.833)	7.000.000	(6.933.333)	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	36.826.300	7.000.000	-	-	-	-
19.b Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	41.794.133	-	6.933.333	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	(439.995.778)	(6.751.150)	(67.312.422)	(4.685.286)	12.187	124.550
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(563.640.869)	(13.954.137)	(79.858.584)	(12.116.303)	(44)	100
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(12.491.294)	-	(2.072.212)	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	339.739.853	-	56.360.294	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-
25. İhracat	846.322.108	2.500.000	138.216.632	-	-	-
26. İthalat	635.925.605	896.117	104.570.943	-	27.717	673.182

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artış ifade eder.

Grup yönetimi, yılsonundaki kur riski analizinin yıl içinde oluşan kur riskini yansıtmıyor olması nedeniyle duyarlılık analizinin yabancı para riskini tam olarak ifade etmediği görüşündedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2019				
	Kar / Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	367.798	(367.798)	367.798	(367.798)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	367.798	(367.798)	367.798	(367.798)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(8.559.170)	8.559.170	(8.559.170)	8.559.170
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	32.485.247	(32.485.247)	32.485.247	(32.485.247)
6- Avro net etki (4+5)	23.926.077	(23.926.077)	23.926.077	(23.926.077)
RON'un TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
7- RON döviz net varlık / yükümlülüğü	1.467.248	(1.467.248)	1.467.248	(1.467.248)
8- RON döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- RON Döviz Varlıkları net etki (7+8)	1.467.248	(1.467.248)	1.467.248	(1.467.248)
GBP'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
10- GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	14.236	(14.236)	14.236	(14.236)
11- GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
12- GBP Döviz Varlıkları net etki (10+11)	14.236	(14.236)	14.236	(14.236)
Diğer'in TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
13- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	18.237	(18.237)	18.237	(18.237)
14- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
15- Diğer Döviz Varlıkları net etki (13+14)	18.237	(18.237)	18.237	(18.237)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12 + 15)	25.793.596	(25.793.596)	25.793.596	(25.793.596)

31 Aralık 2018				
	Kar / Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(3.551.712)	3.551.712	(3.551.712)	3.551.712
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(3.551.712)	3.551.712	(3.551.712)	3.551.712
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(40.575.928)	40.575.928	(40.575.928)	40.575.928
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	37.482.977	(37.482.977)	37.482.977	(37.482.977)
6- Avro net etki (4+5)	(3.092.951)	3.092.951	(3.092.951)	3.092.951
RON'un TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
7- RON döviz net varlık / yükümlülüğü	(602.809)	602.809	(602.809)	602.809
8- RON döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- RON Döviz Varlıkları net etki (7+8)	(602.809)	602.809	(602.809)	602.809
GBP'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
10- GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	8.108	(8.108)	8.108	(8.108)
11- GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
12- GBP Döviz Varlıkları net etki (10+11)	8.108	(8.108)	8.108	(8.108)
Diğer'in TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde				
13- Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	48.090	(48.090)	48.090	(48.090)
14- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
15- Diğer Döviz Varlıkları net etki (13+14)	48.090	(48.090)	48.090	(48.090)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12 + 15)	(7.191.274)	7.191.274	(7.191.274)	7.191.274

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Grup'un türev finansal araçları, kurlardaki dalgalanmalardan kaynaklanan kur riskinden korunmak amacıyla forward işlemleri ile çeşitli bankalara sattığı para alım ve satım opsiyonlarından oluşmaktadır. Türev finansal araçlar, işlem maliyetleri işlemin yapıldığı tarihte muhasebeleştirilmek üzere gerçeğe uygun değerinden kaydedilmekte ve izleyen dönemlerde her bir türev finansal araç için ayrı ayrı gerçeğe uygun değer hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki tablolar, dönem sonu itibarıyla açık yabancı para vadeli döviz sözleşmelerinin yanı sıra ilgili riskten korunma işlemlerine ilişkin bilgileri de içermektedir. Yabancı para vadeli döviz sözleşmelerine ilişkin tahakkuklar, finansal durum tablosu tablosunda "Türev finansal araçlar" (varlık ve yükümlülük olarak) olarak sunulmaktadır.

Gerçekleşmemiş alım/satım sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL
Avro satımı								
3 aydan az	4,65	4,31	3.546.987	6.429.867	2.502.293	4.599.360	(1.077.916)	(2.013.285)
3 ay sonrası	4,82	4,68	17.734.936	32.149.333	12.955.467	24.966.400	(5.683.042)	(12.370.110)
Avro alımı								
3 aydan az	4,51	4,07	3.546.986	9.644.800	2.405.600	4.342.933	(1.194.972)	(1.114.843)
3 ay sonrası	4,69	4,53	17.734.936	70.728.525	12.499.253	53.189.280	(6.227.251)	(14.508.326)
ABD Doları alımı								
3 ay sonrası	-	4,85	-	10.521.800	-	33.970.000	-	4.695.117
			42.563.845	129.474.325	30.362.613	121.067.973	(14.183.181)	(25.311.447)

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri:

Aşağıdaki tablo, rapor tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş olan gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmelerinin detayını vermektedir:

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL
3 ay sonrası	3,66	3,66	272.548.292	296.819.570	165.658.541	180.410.953	134.603.109	116.408.616
			272.548.292	296.819.570	165.658.541	180.410.953	134.603.109	116.408.616

Aşağıdaki tablo, rapor tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş olan nakit akış riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmelerinin detayını vermektedir:

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi işlemleri sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL	2019 TL	2018 TL
3 ay sonrası	-	5,05	-	150.700.000	-	126.177.500	-	(25.589.944)
			-	150.700.000	-	126.177.500	-	(25.589.944)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi(devamı)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi işlemleri:

Grup'un bazı müşterilerine üretim taahhütleri bulunmaktadır. Grup, ileride doğacak işlemlere bağlı döviz kuru dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunma amacıyla nakit akış riskinden korunmak için vadeli alım/satım sözleşmeleri düzenlemektedir.

Bilanço tarihinden sonra dönem içerisinde satışların gerçekleşmesi ve dolayısıyla özkaynaklarda bulunan söz konusu fonun kar veya zarar tablosuna aktarılması beklenmektedir.

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, faiz oranı takas sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı sözleşmeleri yoluyla sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

Grup'un finansal varlık ve finansal borçlarda maruz kaldığı faiz oranlarına ilişkin bilgiler bu notun likidite riski yönetimi bölümünde detaylandırılmıştır.

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2019</u>	<u>31 Aralık 2018</u>
Sabit Faizli Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	713.998.708	919.575.326
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	783.115.881	687.907.450

Grup'un faiz oranına karşı olan duyarlılığı cari dönem içinde azalmıştır. Bunun başlıca sebebi; değişken faizli borçlanma araçlarındaki azalış ile faiz oranı takas sözleşmelerindeki artıştır.

31 Aralık 2019 tarihinde TL para birimi cinsinden olan faiz 100 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 7.831.159 TL (31 Aralık 2018: 6.879.075 TL) daha düşük/yüksek olacaktı.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan tutarlar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan tutarlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
31 Aralık 2019						
<u>Finansal varlıklar</u>						
Nakit ve nakit benzerleri	47.238.953	-	-	-	47.238.953	35
Ticari alacaklar	471.988.835	-	-	-	471.988.835	6
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	383.951.625	-	-	-	383.951.625	5
Finansal kiralama alacakları	150.262.560	-	-	-	150.262.560	7
Finansal yatırımlar	2.465.708	-	71.978.178	-	74.443.886	30
Türev araçlar	-	-	134.603.109	-	134.603.109	29
<u>Finansal yükümlülükler</u>						
Finansal borçlar	-	-	-	(1.497.114.589)	(1.497.114.589)	30
Kiralama işlemlerinden borçlar	-	-	-	(781.801)	(781.801)	2.4
Ticari borçlar	-	-	-	(217.070.344)	(217.070.344)	6
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	(12.775.009)	(12.775.009)	5
Türev araçlar	-	-	(14.183.181)	-	(14.183.181)	29
Diğer yükümlülükler	-	-	-	(4.311.075)	(4.311.075)	18
31 Aralık 2018						
<u>Finansal varlıklar</u>						
Nakit ve nakit benzerleri	82.769.148	-	-	-	82.769.148	35
Ticari alacaklar	409.072.614	-	-	-	409.072.614	6
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	197.805.746	-	-	-	197.805.746	5
Finansal kiralama alacakları	178.582.522	-	-	-	178.582.522	7
Finansal yatırımlar	48.225.635	-	71.978.178	-	147.130.462	30
Türev araçlar	-	-	116.408.616	-	116.408.616	29
<u>Finansal yükümlülükler</u>						
Finansal borçlar	-	-	-	(1.606.325.022)	(1.606.325.022)	30
Ticari borçlar	-	-	-	(224.451.756)	(224.451.756)	6
İlişkili taraflara borçlar	-	-	-	(24.038.648)	(24.038.648)	5
Türev araçlar	-	-	(25.311.447)	-	(25.311.447)	29
Diğer yükümlülükler	-	-	-	(1.494.009)	(24.038.648)	18

Grup yönetimi, finansal araçların defter değerlerinin gerçeğe uygun değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR (devamı))

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları:

Grup'un bazı finansal varlık ve finansal yükümlülükleri her bilanço tarihinde gerçeğe uygun değerlerinden finansal tablolara yansıtılır. Aşağıdaki tablo söz konusu finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin nasıl belirlendiği bilgisini vermektedir:

Finansal Varlıklar / Finansal Yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun seviyesi	Değerleme tekniği	Önemli gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler	Gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018				
Yabancı para forward ve opsiyon sözleşmeleri	(14.183.181)	(25.311.447)	İkinci seviye	Vadeli döviz kurları (raporlama dönemi sonundaki gözlenebilir vadeli döviz kurları) ile sözleşme kurları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, çeşitli tarafların kredi riskini yansıtan bir oran kullanılarak iskonto edilir.		
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararda gösterilen finansal varlıklar	71.978.178	71.978.178	Üçüncü seviye	Gerçeğe uygun değer tayini, pazar yaklaşımına ve risk sermayesi değerlendirme modeline göre yapılır.	Sürekli büyüme ve iskonto oranlarının finansal varlığın değeri üzerindeki etkisi	İlgili finansal varlığın sürekli büyüme oranındaki pozitif değişim finansal varlığın gerçeğe uygun değerinde artışa neden olmaktadır. Ayrıca kullanılan tahminlere baz olan iskonto oranlarındaki artışın da finansal varlık gerçeğe uygun değerinde azaltıcı etkisi bulunmaktadır.

33. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

27 Şubat 2020 tarihli Özel Durum Açıklaması'nda, Şirket esas sözleşmesinin 7. maddesi çerçevesinde Yönetim Kurulu'na verilen yetkiyle, 400.000.000 TL nominal değere kadar, yurtiçinde, bir veya birden çok seferde, halka arz edilmeksizin tahsisli ve/veya nitelikli yatırımcılara satışı yapılmak üzere borçlanma aracı ihraç edilmesine, ihraç edilmesi planlanan borçlanma araçlarının 4 yıla kadar vadeli, gerektiğinde farklı vadelerde, iskontolu, değişken ve/veya sabit kupon ödemeli, sabit ya da değişken faizli ve vade sonunda anapara ödemeli olmasına karar verilmiştir.

29 Ocak 2020 tarihinde, işveren sendikası Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) ile Türk Metal Sendikası arasında 01 Eylül 2019 – 31 Ağustos 2021 dönemini kapsayan Grup Toplu İş Sözleşmesi Anlaşma Tutanağı'nın imzalandığı MESS tarafından Şirket'e bildirilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

34. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR

Şirket, Hervouet Corporate Industry (HCI) sermayesinde %50 oranında pay sahibi olacak şekilde 4.515.280 TL (700.000 Avro) nominal değerli 2.400 adet payı satın almıştır. 2.652.640 TL (400.000 Avro) tutarındaki ilk sermaye ödemesi 17 Haziran 2019 tarihinde ve 2.652.640 TL (300.000 Avro) tutarındaki ikinci sermaye ödemesi ise 31 Temmuz 2019 tarihinde gerçekleşmiştir. Şirket'in HCI üzerinde kontrol gücünün olması sebebiyle HCI şirketinin finansal tabloları 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tablolara tam konsolidasyon yöntemi ile dahil edilmiştir.

35. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Bankadaki nakit	46.302.198	82.614.517
Vadesiz mevduatlar	45.902.198	77.754.517
Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar	400.000	4.860.000
Diğer hazır değerler	936.755	154.631
	47.238.953	82.769.148

Nakit ve nakit benzerlerindeki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 31. notta açıklanmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Para Birimi	Faiz Oranı (%)	Vade Tarihi	Orijinal Tutar	31 Aralık 2019
TL	%10	2 Ocak 2020	400.000	400.000
				400.000

Para Birimi	Faiz Oranı (%)	Vade Tarihi	Orijinal Tutar	31 Aralık 2018
TL	%21,75	2 Ocak 2019	4.860.000	4.860.000
				4.860.000